

Бекітемін:

ЖИС «Баласаби» бебекшай
Балабакшының менгерушісі:
Джуматова М.С.

2024 жыл

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімді (балабакша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: мектепалды топ «Ботакан»

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрылу кезеңі: қантар айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Қантар	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, денениң физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алуға медициналықпедагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық кимылды ойындар еткізуге жағдайлар жасау. <p>Негізгі кимылдар.</p> <p>Енбектеу, өрмелеву: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап енбектеу, кедерілөр арасынан енбектеу; долты басымен итеріп, төрттағандап енбектеу (аракашықтығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен колымен тартылып, ишкітары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеву; бірнеше заттардан енбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне енбектеп өту, гимнастикалық кабыргамен өрмелеву және бір гимнастикалық қабыргадан екіншісіне ауысып өрмелеву.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка әуенімен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдал жүру. Жұбымен шенбер</p>

бойымен журу.

Жалпы дамытушы жаттыгулар.

Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттыгулар. 3-5 метр кашыктықта екі қолын жерге койып, жұру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды).

Спорттық жаттыгулар.

Дене шыныктыру мен спортка қызығушылыкты ояту және дене шыныктырумен, спортпен айналысуга баулу.

Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт аланында қауіпсіздікті сактауга баулу.

Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау.

Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау.

Жұзу. Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кимылдар жасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолмен алға, артқа жұру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суга бетін малу, суга үрлеу; суда жұзу.

Судағы аэробика. Бұрылыштар жасай отырып, суда кимылдар жасау.

Спорттық ойындар.

Хоккей элементтері. Берілген бағытта қакпаға хоккей таякпен шайбаны сырғанату, оны қакпаға кіргізу.

Кимылды ойындар.

Ынта мен шыгармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық кимылды ойындарды ойнату.

Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.

Дербес кимыл белсенділігі.

Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауга, шаңғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауга жағдай жасау.

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Озінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бакылауды дамыту: дененің тазалығын бакылау, кол-аяғын жуу, тістерін мұжият тазалау, тамактанғаннан кейін ауызды шаю, кол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сұлгімен сұртіну. Осы шараларды жүргізуің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну.

Сауыктыру-шыныктыру шаралары.

Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, карапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағыландыру, балалардың денсаулығын, шыныктыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-карсы температурадагы сүмен шайыну, танертенгі жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, дене бітімін

	<p>калыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ересектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз бп, г-ғ, к-қ, ж-ш, дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттыгулар жасау.</p> <p>Сейлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын колдану: дауыс карқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауга, карым-катаңас жасауга қажетті сөздерді колдану және түсіну, оларды сейлегендеге белсенді колдану дағдыларын калыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және колдана білу, етістіктерді жалғаулармен колдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дағдыларын калыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сейлеу</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әнгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әнгімелерді құрастыру. Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табигат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың әрекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау, сын есімдер мен үстеулерді колдану.</p> <p>Шығармашылықпен сейлеу әрекеті.</p> <p>Шығармашылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әнгіменің жалғасын және сонын ойдан шыгару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әнгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сейлегендеге бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды колдану.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту;

	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардын қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. Қолды жазуга дайындау. Жазу кезінде арканы дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парагында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық қеңістікті ажыратада білуге үйрету.
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардын қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, кисынды кайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің калай кабылдағаны туралы айтуда, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну.</p> <p>Өлөнді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуда. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналу, рөлдерде кейіпкердің көніл күйі мен мінезін, бейненің кимылын, интонациясы мен мимикасын беру, койылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.</p>
Қазак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катаинас жасауда дағдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың заттар мен жағдайды накты сипаттауда карапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуға баулу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ауызекі сөйлеуді карым-катаинас құралы ретінде дамыту. Қазак халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-тұлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, ан аулауда, мал өсіруде және егіншілікке жақетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту, қазак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуда дағылданыту. Фонематикалық естуді дамыту,</p>

	<p>создегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздік көр</p> <p>Шағын өлөндер, санамактар, жаңылтпаштар, тақпактар жаттату, жұмбактар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздердің жіктең, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша кайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге белгіп сомдауга, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауга мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызығушылықтарын, білуге күмарлықты, оқу әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынталып арттыру; - зейінді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа акпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық кабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. <p>Жиын.</p> <p>Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылды, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктеге бөлу және оларды кайта біріктіру, бутін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктегін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.</p> <p>«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.</p> <p>Сан және санау.</p> <p>10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат косу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, колданылуы) салыстыра білуге үйрету.</p> <p>Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше</p>

	<p>заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуналар.</p> <p>Танымдық-зерттеушілік кызыгушылыкты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешүде не істеу, калай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаган ортадан геометриялық фигуналарға ұксас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау.</p> <p>Кеністікті бағдарлау.</p> <p>Кеністік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеністіктегі орналасыру (сол жакта, он жакта, жогарыда, төменде); козгалыс бағыттары: сол жақтан он жакка, он жақтан сол жакка, жогарыдан төменге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затка қатысты орнын көрсете білуге үрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын калыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бұғін», «ертен»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінрек») анықтау.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды калыптастыру, когамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды қалыптастыру, туған жер туралы түсініктерін кенейту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды қалыптастыру; - табигат әлеміне танымдық кызыгушылыкты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, коршаган ортага қатысты кейір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін калыптастыру және табигатта өзін куаіпсіз ұстай. <p>Бала, онын отбасы, үйі.</p> <p>Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. Енбеккорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін нактылау және бейтаныс заттардың колданылуын түсіну. Заттардың кандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттау.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, үялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануда куаіпсіздікті</p>

	<p>сактау.</p> <p>Енбекке баулу.</p> <p>Ата-ана енбегін түсіну, адамдардың енбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Енбек ардагерлерін, карттарды күрметтеу, ұлкенді сыйлау, олардың енбегін бағалау.</p>
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде каяпсіздікті сактау. <p>Табиғи, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және калдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық танытып, максатты турде жұмыс жасай білу. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша колдан бўйимдар жасай білу.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде каяпсіздікті сактау. <p>Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен) колдану.</p> <p>Жаңа түстер (кулгін) және рәңктерді (көк, қызыл, кою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу;

	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Адамның бейнесін, жануарлардың кимылдарын, кол-аяктардың калпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қыска, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне косып, біріккен жерлерін тегістеу.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түргыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сынарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, кисық кио, ою, флористика элементтерін) колдану, түрлі материалдардан (кағаз, мата, табиги материалдар) жапсыру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкага, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу. <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратада білуге үйрету. Музыкалық шығармага көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуда. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Әмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазак музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.</p> <p>Казак халық аспаптары: домбыра мен көбіз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйши-композиторлар: Құрманғазының, Қорқыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Даулеткерей Шығайұлының, Ықылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау,</p>

әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би кимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байкау, шығармаларды сипаттай білу.

Қазак халқының әндері мен би әуендерінің үздік ұлгілерін тыңдауға баулу.

Ән айту.

Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаванын «ре», екінші октаванын «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музикалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, катты және акырын дауыспен ән айту.

Музикалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музикалық талғаммен орындауға жаттықтыру.

Музикалық-ыргактық кимылдар.

Музыканың және оның беліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музыканың кимыл сипатын жеңіл және ыргакпен жүгіру, журелеп отыру арқылы бере білу.

Би кимылдарын: косалкы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менгеру.

Билер.

Музикаға сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; козғалыс бағытын музикалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Би шығармашылығы.

Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Балалардың музикалық аспаптарында ойнау. Балалар музикалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және

шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенделікке, дербестікке баулу.

Музикалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяктас) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.

Бекітемін:

ЖНС «Баласаби» бөбекжай

Балабакшының менгерушісі:

Джуматова М.С.

2024 жыл

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024
оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы (балабакша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: мектепалды топ «Ботакан»

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрылу кезеңі: акпан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Акпан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортка деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алуға медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық кимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау. <p>Негізгі кимылдар.</p> <p>Енбектеу, өрмелу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттагандан енбектеу, кедерілер арасынан енбектеу; допты басымен итеріп, төрттагандан енбектеу (арақашыктығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен колымен тартылып, ишкітары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелу; бірнеше заттардан енбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне енбектеп өту, гимнастикалық кабыргамен өрмелу және бір гимнастикалық кабыргадан екіншісіне ауысып өрмелу.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка азенімен асем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргагын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Тұзу бағытта адымдан жүру. Жұбымен шенбер</p>

бойымен журу.

Жалпы дамытушы жаттыгулар.

Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала колын желкесіне койып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық кабыргала колдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет).

Спорттық жаттығулар.

Дене шынықтыру мен спортка қызығушылықты ояту және дene шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу.

Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт аланында қауіпсіздікті сактауга баулу.

Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау.

Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау.

Жұзу. Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқлен кимылдар жасау (жонгрыу және төмен). Судың ішінде колымен алға, артқа журу (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, кез деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суга бетін малу, суга үрлеу; суда жұзу.

Судагы аэробика. Бұрындыстар жасай отырып, суда кимылдар жасау.

Спорттық ойындар.

Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқлен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу.

Кимылды ойындар.

Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.

Ұлттық кимылды ойындарды ойнату.

Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуға баулу.

Дербес кимыл белсенділігі.

Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауға, шанғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауға жағдай жасау.

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамактану, кимылдар, үйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара комегін қолдау.

Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, карапайым шараларды өз бетінше журғизуге дағылданыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-карсы

	температурадагы сүмен шайыну, танертенгі жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, дене бітімін калыптастыру және өкшелерді ныгайту.
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ересектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушін тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз бл, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Сейлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс карқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, карым-катаңас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегендеге белсенді қолдану дағдыларын калыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Тұбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сейлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын калыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сейлеу</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табигат құбыльстарын сипаттауда заттар мен нысандардың әрекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстендерді қолдану.</p> <p>Шығармашылықпен сейлеу әрекеті.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің қомегімен әңгіменің жалғасын және сонын ойдан шығару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегендеге бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді

	<p>дамыту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. - саят ашудың алғышарттарын калыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Баланың баска құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледилардан, жақындарының әңгімесінен алған аппараттарымен, әсерлерімен болісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқигаларға өзінің көзкарасын білдіруге құлышынысын дамыту, сөйлегендегі макал-мәтелдерді колдануға баулу.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - саят ашудың алғышарттарын калыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік калыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p>
Қазак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дағдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың заттар мен жағдайды накты сипаттауда карапайым тұжырымдар мән өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуға баулу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ауызекі сөйлеуді карым-катьнас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, қиім-кешегімен, азық-тұлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туган өлкенің көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.</p>

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуга дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).

Сөздік кор

Шагын өлеңдер, санамактар, жаңылтпаштар, таклактар жаттату, жұмбактар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу.

Тілдін грамматикалық құрылымы

Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сейлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.

Байланыстырып сөйлеу.

Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша кайталап айтуга, тындалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы реалдерге беліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауга мүмкіндік беру.

Математика негіздері

- танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлыкты, оку әрекетіне қызығушылыкты дамыту, мектепте окуға ынтасын арттыру;
- зейінді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту;
- балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу;
- математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету.

Жиын.

Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктеге бөлу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктегі санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.

«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ак жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.

Сан және санау.

10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затка бір зат косу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шыгару.

	<p>Шама. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (тұсі, пішіні, өлшемі, материалы, колданылуы) салыстыра білуге үрнету. Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Танымдық-зерттеушілік кызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істей, калай істей керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаган ортадан геометриялық фигураларға ұксас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыда, төменде); козғалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакқа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затка катысты орнын көрсете білуге үрнету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік беліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертен»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағыларды қалыптастыру, қогамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды қалыптастыру, тұган жер туралы түсініктерін кеңейту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды қалыптастыру; - табигат әлеміне танымдық кызығушылықты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырылық сезімін дамыту, коршаган ортаға катысты кейбір әрекеттерінің карапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстай. <p>Бала, онын отбасы, үйі. Өзінің болашағына, біліміне, деңсаулығына, кызметіне, жетістіктеріне сенімді болуга, қогамға пайдалын тигізуге баулу. Еңбеккорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау. Заттар, олардың белгілерін нактылау және бейтаныс заттардың колданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттау.</p>

	<p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануда қауіпсіздікті сактау. Енбекке баулу.</p> <p>Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың енбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Енбек ардагерлерін, карттарды құрметтеу, ұлкенді сыйлау, олардың еңбегін бағалау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс кабылдауға, өз ісіне адал болуға, енбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға, сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауға, айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға колдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, ұлкендерді сыйлауға, кішіге камкор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.</p> <p>Жол козғалысы ережелері.</p> <p>Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (жұру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сивейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол козғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің козғалыс ережелерін сактау. Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; үйдегі, балабакша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін көнектізу. Нениң «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратада білуге үйрету.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың кандай материалдан жасалғанын зерттеу.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Тұзу, ирек, жінішке, жалпак сзызыктарды, түрлі көлемдерді дөңгелектерді, жакпаларды, нұктелерді ыргакты орналастыра отырып, карапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, әк және түрлі-түсті фондарды колдана отырып, түсті таңдау.</p>
Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мұсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затка карап мұсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мұсіндерді, халық шеберлерінің бүйімдарын колдану.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толыктыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп аткару.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауга тәрбиелеу. <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық,</p>

халыктық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін калыптастыру.

Музыка тыңдау.

Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көніл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратада білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны турали айтуда.

Музыканың сипатын бейненін мазмұнымен, оның көніл-күйімен байланыстыра білуді калыптастыру.

Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазак музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.

Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.

Казак халық аспаптары: домбыра мен кобyz үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күші-композиторлар: Құрманғазының, Қоркыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Даuletкерей Шығайұлының, Ұқылас Дауенұлының шығармаларымен таныстыру. Лирикалық, вальс ыргағындағы баю әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би кимылдарын орындай білу, әннің каркынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу.

Казак халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу.

Ән айту.

Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын калыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айттар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айтуда, орташа, катты және акырын дауыспен ән айту.

Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауга баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауга жаттықтыру.

Музыкалық-ырғактық қимылдар.

Музыканың және оның беліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үйрету: марш сипатын анық ырғакты журумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғакпен жүтіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менгеру.

Билер.

Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; козғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Казак халқының би өнерімен таныстыру, казактың халыктық би өнері ерте заманнан қалыптаскандығын, ол

халкымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, әнкуйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте кайнасып келе жаткан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында казак жүртүнің жалпы дуниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін кимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Каражорға» биін билету.

Би шығармашылығы.

Таныс би кимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналу; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында карапайым, таныс әуендерді жеке және

шагын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, түяктас, қонырау, сыйызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба) және шұлы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.

Бекітемін

ЖПС «Баласаби» бобекжай
Баласабының менгеруші

Джуматова М.С.

2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі (балабакша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: «Ботакан» МАД тобы

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрьелу кезеңі: наурыз айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Наурыз	Дене шынықтыру	<p>- балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту;</p> <p>- спортқа деген қызығушылықты арттыру, салаудатты өмір салты дағдыларын дамыту;</p> <p>- дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шылдамдылық, икемділікті дамыту;</p> <p>- дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу кабілеттерін дамыту;</p> <p>- балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алуға медициналықпедагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық кимылды ойнандар еткізуге жағдайлар жасау.</p> <p>Секіру: бір орында түріп, алға карай 3–4 метр кашыктықка жылжу арқылы секіру, екі тізенін арасына капшыкты қысып алып, түзу бағытта (аракашыктығы 6 метр) кос аякпен секіру; кос аякпен заттардың арасымен (аракашыктығы 4 метр), он және сол аякты алмастырып, заттардың арасымен (аракашыктығы 3 метр), бір орында түріп биіктікке секіру (~~6~~ 40 метр); бір аякпен және кос аякпен құрсаудан құрсауга секіру (аракашыктығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қыска секіргіштен секіру, он және сол аякты алмастыра отырып, арканинан, сыйыктан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктікten секіру, 20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка әуенімен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдал журу. Жұбымен шенбер бойымен журу.</p>

Жалины дамытушы жаттыгулар.

Арқага арналған жаттыгулар: отырып алға, артка еңкею (5–6 рет), стретчинг элементтері бар жаттыгуларды орындау, колдың көмегімен етпетінен жатып сибектеу (3 метр).

Спорттық жаттыгулар.

Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортлен айналысуга баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алғанында қауіпсіздікті сактауга баулу.

Жұзу. Судын таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кимылдар жасау (жогары және төмен). Судын ішінде колымен алға, артка журу (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судын ішінде отыру, суга бетін малу, суга үрлеу; суда жұзу.

Судағы аэробика. Бұрылыштар жасай отырып, суда кимылдар жасау.

Спорттық ойындар.

Футбол элементтері. Берілген бағытқа доңты он және сол аяқпен тебу. Доңты заттарды айналдыра жүргізу. Доңты қақпана тебу. Доңты бірнеше рет аяқпен кабыргаға тебу.

Кимылды ойындар.

Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.

Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуға баулу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Кимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру.

Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деген белсенділігін колдау. Көктем, жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау.

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді көнегіту. Наукаска күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған камкорлық жасау, шуламау, оның етіншітері мен тапсырмаларын орындау. Наукастарға жаңашырлық танытуға тәрбиелеу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін колдау.

Өзіне-өзі қызмет көрсету және күміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Су температурасын біртінде төмендете отырып, карапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, карама-карсы

	<p>температурадағы сүмен шайыну, танертенгі жаттыгулы орындауга қызыгуышылық тудыру, дене бітімін калыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ерсектермен және балалармен сркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тындауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және курластарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені күруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз бл, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-н дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттыгулар жасау.</p> <p>Сейлеуде интонациялық мәнерлік күралдарын колдану: дауыс каркынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Сөздік көр Казак халқының салт-дастүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «Асар», «Сүйінші сұрау» дастүрлерінін мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек колын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінін куанышына ортактаса білуғе, бір-біріне камкор болуға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Иntonациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді дамыту.</p> <p>Байланыстырып сейлеу Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың әрекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді колдану.</p> <p>Шығармашылықпен сейлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ерсектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және сонын ойдан шыгару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды колдану.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі

	<p>сөйлеуді дамыту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардын калауын ескере отырып, тәрбиешімен және күрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін кернекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнесі күруда шыгармашылық дербестікті дамыту. <p>Геометриялық фигуралардың, көгеністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шынармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттарға тігінен, көлленен, қыска, ұзын, толқынды, ирек сыйыктарды, нұктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашыктықты сактап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.</p>
Көркем адебиет	<ul style="list-style-type: none"> - сауат ашудын алғышарттарын калыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Баланың баска күрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әнгімесінен алған акпараттарымен, асерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жаткан оқигаларға өзінің көзкарасын білдіруге күлшынысын дамыту, сөйлегендеге макал-мәтеддерді колдануға баулу.</p> <p>Шешендікке, сез өнеріне баулу, санамак, жаңылтпаш айтуда, жұмбак шешу, айтуда өнеріне баулу.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дағдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казақ халқының мәдениетімен, салт-дастурлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың заттар мен жағдайды накты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуға баулу. <p>Қазақ халқы колөнер шеберлерімен жақалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шанырак, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмак, алаша, ши, бау, басқұр, аркан, жіп).</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың коршаған ортаға өзінің карым-катаңасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде макал-мәтеддерді, көркем сөздерді колдануына колдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту, казақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і,</p>

г, и дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуга дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын аныктау (басы, ортасы, соны).

Сөздік кор.

Қазак халқы қоленер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (көрең, үшкін, шанырак, ағаш көрүст, кебеже, сандық, кілем, сырмак, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп), азық-түлік алауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, күрт, сұзбе, шұбат, кымыз, айран) сөздермен толыктыру.

Тілдін грамматикалық құрылымы

Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұрауды, лепті) ажыратып, сөйлегендегі колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.

Байланыстырып сөйлеу.

Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әнгіме құрастыруға, ойыншыктар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауга, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиганы ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншыктар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді колдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс колдануға, берілген мәтіннің басталуын және сонын ойдан құрастыруға баулу.

Математика негіздері

- танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оку әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте окуға ынтысын арттыру;
- зейінді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту;
- балаларды зерттеу барысында жаңа акпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекеттің алгоритмін жасауга баулу;
- математикалық және интелектуалды-шығармашылық кабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықнайыту.

Жиын.

Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, колданылуы бойынша заттардан) куру, жиындарды боліктеге болу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен онын әр белгі арасында байланыс орнату, жиынның боліктен үлкен екенін, боліктің жиыннан кіші екенін, жиынның боліктегін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.

«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір заттыға емес, сондай-ақ жиынның бір белгі ретінде заттардың тобын билдіретінін түсіндіру.

Сан және санау.

Тәндік туралы түсінік калыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын аныктау, топтарды санау және

	<p>салыстыру негізінде сандық мәндерлі дұрыс жалпылау.</p> <p>Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы кашыктықка, пішінге, орналасуына, сондай-ак санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру.</p> <p>Шама.</p> <p>Беттестіру, түстестіру және жүппен салыстыру тәсілдерін колдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты беліп алу.</p> <p>Геометриялық фигуralар.</p> <p>Пішіннің бір формасынан екіншісін калай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, қағаз парагын тен және тен емес беліктеге белу, бүтін мен белікті салыстыру, 8-10 беліктерден пішіндерді жинал, құрастыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыда, төменде); козгалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затка қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын калыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды қозқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті калыптастыруға баулу.</p> <p>Нұктелерді, орнектерді салуға, тік және көлбен таякшаларды, кисық және кигаш сыйкытарды дәптердің тор көзінде сыйзуға үйрету.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - алеуметтік-эмоционалды дағыларды калыптастыру, коғамның алеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылыктарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды калыптастыру, туған жер туралы түсініктерін кенейту; - енбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды калыптастыру; - табиғат әлеміне танымдық қызығушылыкты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырылған сезімін дамыту, коршаган ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің карапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін калыптастыру және табиғатта өзін қауіпсіз ұстау. <p>Бала, онын отбасы, үйі.</p> <p>Тұстық байланыстарды түсіну (оз жұрты, атасы мен әжесі, жакын тұстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне камкорлық жасау, үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына</p>

	<p>көмектесу, отбасы мүшелеріне жаксы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу.</p> <p>Заттық алем, кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін вактылау және бейтанс заттардың колданылуын түсіну. Заттардың калай материалдардан жасалғанын ез бетінше анықтау және талдау, олардың салдары мен қасиеттерін сипаттау. Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталын түсіну. Ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануды куаінсіздікті сактау.</p> <p>Енбекке баулу.</p> <p>Ата-ана енбегін түсіну, адамдардың енбектеріндегі өзара байланыстарды байкау. Енбек ардагерлерін, карттарды күрметтеу, үлкенді сыйлау, олардың енбегін бағалау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Мемлекеттік мерекелердің (Жана жыл, Халықаралық әйелдер күні, Наурыз мейрамы, Қазакстан халқының бірлігі мерекесі, Отан корғаушы күні) белсенді катысу.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуды жалғастыру.</p> <p>Ережелер барлығына жаксы болуы (карапайым, жайлы, куаінсіз) үшін жасалатының балалардың түсінүі манызды.</p> <p>Егер белгілі бір ережелер сакталмаган жағдайда не болатының балалармен талқылау.</p>
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаған алемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде куаінсіздікті сактау. <p>Кағаздан құрастыру.</p> <p>Кағаз цилиндрлерден казак халқының ұлттық бас киімдерін (такия, саукеле, кимешек) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-орнектермен бәзендіру. Пішіндердің түрлі калыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді калыптастыру. Өзінің құрастырган құрылышын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда колдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы колдау.</p> <p>Табиги, калдық материалдардан құрастыру.</p>

	<p>Казак халкының табиги материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдін жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың кандай материалдан жасалғанын зерттеу.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаған органды эстетикалық тұрмысдан кабылдауды дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жагдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде каяїпсіздікті сактау. <p>Қазак ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсканаты», «құстұмсық», «жапырақ», «жауқазын», «жетігул», «жүлдізгүл») туралы түсінігін кенеуті, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра бітуін дамыту. Қазак ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парактын ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, он және сол жактарын ажырату, тік сзыктардың әртүрлі үйлесуімен құрылған казак ою-өрнегінің элементтерін салу.</p> <p>Ою-өрнектермен казактың ұлттық қиімдерін (орамал, шапан, камзол) салу, оларды пішіндердін ортасында және шеттерінде орналастыру. Ою-өрнекті өз бетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істей, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаған органды эстетикалық тұрғыдан кабылдауды дамыту; - коршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жагдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде каяїпсіздікті сактау. <p>Қазак халкының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табак, тостаған, керсөн, ожау, күбі торсық), тұрмыстық заттарын (керует, үстел, ер-тұрман, ошак, кебеже, дірмен), зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сакина, тұмар, шашбау), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және косымша заттармен (моншак, дөн) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді колдану, олардың бетіне бедерлер жасау.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау қабілетін қалыптастыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың шығармашылық кабилеттерін, коршаган ортанды эстетикалық тұргыдан кабылдауын дамыту; - коршаган алемді эмоционалды тану, енер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - озінін, жаңа мәдениеттің жұмысын тану, оның мәдениеттік мұнайын анықтауда анықтауда; - балалардың ажыратылған ерекшеліктері мен қадеттіліктерін ескере отырып, ұттық мәдениетке баулу арқылы патриотизм да тәрбие жүргізу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі ерекшеліктерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Казак халқының тәрьымстық заттарымен (кілем, алаша, сырмак, ши, көрпес, жастық), кіз үйдін жабдықтарымен (көрсете, уық, шашырак, сыйырлауық, басқұр) таныстыру, атаптан заттардан калауды бойынша кып жалсыру, оларды ою-ернектермен безендіру.</p>
Музыка	<p>- музыкаға, енердің түрлеріне, енер туындыларына ұқыптылықпен қарауда тәрбиелу.</p> <p>Музыкаға қызыгуышылық пен сүйістеншілікті калыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музикамен таныстыру негізінде музика мәдениетін калыптастыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Балалардың шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, концепциян, динамикалық ерекшеліктерін ажырату білуте үрету. Музыкалық шығармада көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.</p> <p>Музиканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның концепциямен байланыстыра білуді калыптастыру.</p> <p>Әмбілдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде алемдік және казак музика енерінің шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Музыкалық шығармалардың жанrlарын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (қіріспе, корытынды, музикалық фразалар) аудиодерлі тану арқылы музиканы есте сактауды жетілдіру.</p> <p>Қазак халық аспаптары: домбыра мен көбіз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрмангазының, Коркыттың, Таттімбеттің, Дина Нұрлайқосованың, Даuletкерей Шыгайұлының, Әкылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру. Лирикалық, вальс ыргағындағы баяу аудиодерлі кабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би кимылдарын орындай білу, әннің каркынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу.</p> <p>Қазак халқының әндері мен би аудиодерлің үздік ұлғілерін тындауға баулу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айтуда дағдыларын калыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жөніл дауыспен ән айтуда, ән айттар алдында, музикалық</p>

фразалар арасында тыныс алу, әннін сөздерін анық айту, орташа, катты және акырын дауыспен ән айту.
Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз белгішке жөнне шығармашылықпен орындауда бауду. Әнді музыкалық таланттың орындауда жаттықтыру.

Музыкалық-ыргактық кимылдар.

Музыканың және оның белгітерінің сипатындағы етгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауда үйрету; марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музыканың кимыл сипатын жеңіл және ыргакпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Би кимылдарын: косалқы және ауыспалы кадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді мемгеру.

Билер.

Музыкаға сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; козғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Казак халқының би өнерімен таныстыру, казактың халықтық би өнері ерте заманнан калыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз адебиетімен, әнкүйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте кайнасып келе жаткан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында казак жұрттыңң жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін кимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету.

Би шығармашылығы.

Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналу; шығармашылық тапсырмаларды орындауда ынталандыру.

Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында карапайым, таныс әуендерді жеке және

шагын топпен орындауда үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяктас, конырау) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.

Бекітімін:

ЖШС «Баласаби» бөбекшай
балабаншының менгерушісі

Джуматова М.С.

2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына ариалған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі (балабанша / шағын орталық, мектепшілдік сыйныбы)

Тоғ: «Ботакан» МАД

Балалардың жасы: 5 жаста.

Жоспардың құрылу кезеңі: соуір айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Соуір	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деңгей қызығушылықты арттыру, салуатты өмір салты даярлардың дамыту; - дене шынықтыруға баулу, деңгейн физикалық санаударын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, иксемділікті дамыту; - дене шынықтырудың ортурағы нысандарында шығармашылық, танымдау және сойлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жаңақ табандылықтың алдың аттуға медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және үлттық кимылды ойындар еткізуте жағдайлар жасау. <p>Лактыру, қағып алу, домалату: донты жогары, жіптің үстінен лактыру және екі колымен, бір колымен (он жеңе сол колын алмастыру) қағып алу; донты бір катарға койылған заттардың арасымен домалату, донты кабыргага лактыру және екі колымен қағып алу; 2–2.5 метр аракашыктықтағы нысаннан күм салынған капшықты, асықты лактыру, донты екі колымен бір-біріне (аракашыктығы 1,5–2 метр) басынан асыра лактыру, донты екі колымен заттардың арасынан (аракашыктығы 4 метр) жүргізу, донты лактыру және ала араі жылжын, екі колымен қағып алу (аракашыктығы 4–5 метр).</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музика зорнімен асем жеңе ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргактық музикалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта аймадаң жүргүзу. Жұбымен шенбер бойымен жүргүзу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа арналған жаттыгулар: аяқтың үшінша көтерілу, колды ала созын, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); колды тізеге койып отырып-тұру; аяқтың үшінмен ұсак заттарды жылжыту.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортип айналысуга баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт аланында кауіпсіздікті сактаута баулу.</p>

	<p>Жүзү. Судын таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кимылдар жасау (жотары және томен). Судын ішінде колымен алға, артқа журу (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судын ішінде отыру, суга бетін маzu, суга урлау; суда жузу.</p> <p>Судаты аэробика. Бұрындыстар жасай отырып, суда кимылдар жасау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері. Берілген бағытта допты он және сол аяқпен тебу. Допты заттарды зіналдыра жүргізу. Допты какпана тебу. Допты бірнеше рет аяқпен кабыргаға тебу.</p> <p>Кимылды ойындар.</p> <p>Ынта мен шыгармашылық танытта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Үлттық кимылды ойындарды ойнату.</p> <p>Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеттық ойындарға катысуга баулу.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Кимылды ойнынын дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар органды куру. Балалардың құрластарымен кимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деңен белсенділігін колдау. Қоктем, жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Адамның денсаулығы дұрыс тамактануға байланысты екені туралы түсініктеді жетекшілер. Адамның денсаулығына тигисна мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктеді көсіпту. Наукасқа күтім жасау да дыбысынан қалыптастыру: оған камкорлық жасау, шудамау, оның отиіштері мен тапсырмаларын орындау. Наукастарға жағашырлық танытуға тәрбиелу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Шамасы келетін енбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауга, түрлі балалар әрекеттерінің қажетті құралдарды дайындауда баулу.</p> <p>Көтамайлық орындарда тигисна срежелерін сактау да дыбысынан қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шарапары.</p> <p>Су температурасын біртіндел томендете отырып, карапайым шарапарды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, карама-карсы температураданы сүмен шайыну, танертепті жаттығуды орындауга кызыгуышылых тұлдыру, дене бітімін қалыптастыру және оқиғалардың нығайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ерсектермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушін тұндауга, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекеттінде казак халқының мәдениетімен, салт-достүрлерімен таныстыру арқылы дүниекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың катауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрластарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін корикті материалдарды тандау; - әндер мен билерді колдана отырып, коркем бейнені қуруда шыгармашылық дербестікті дамыту.

	<p>Сойлеудін дыбыстық мәдениеті. Ана тіліндегі дауысты және айтылуы үкес ауысыз бір, і-і, к-к, ж-ш, з-с, и-и р-ә дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орынан анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттыгуар жасау.</p> <p>Сойлеуде интонациялық мәнерлік құралдардың қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс ненекпіндегі реттеу.</p> <p>Сөздік кор Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануга көмектесу.</p> <p>Тілдін грамматикалық құрылымы. Интонациясы бойынша сойлемдерді (хараплы, сураулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді дамыту.</p> <p>Байланыстырып сойлеу Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Ойыншыктарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табигат құбыльстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Шыгармашылықпен сойлеу әрекеті. Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жанрасын және сонын ойдашыгару, бақылау тауар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты біріздең сюжет құрастыру, сөйлегендеге бейнелі сөздерді, япитеттерді, салыстыруларды қолдану.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқынын мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және күрдастармен келесі талқылаудың тәуелсіз кабылдау үшін корикті материалдарды таңдау; - әндер мен билерлі қолдана отырып, көркем бейнені куру да шыгармашылық дербестікі дамыту. <p>Шетшемдікке, соз енеріне бауду, санзамак, жаңылтпаш айтуда, жұмбак шешу, айтыс енеріне бауду.</p> <p>Сахналық койылымдарға катысуга бауду, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық нен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауда, түрлendіруге мүмкіндік беру.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - саяут ашудың алғышарттарын калыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушінің тындауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катынас жасау дагдыларын жетілдіру. <p>Геометриялық фигуралардың, көтөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шыгармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттарға тігінен, колденен, кыска, үзын, толқынды, ирек сыйкытарды, нұктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашыктық сактап, алдымен үлгі бойынша және кейиннен оз бетише жазуға мүмкіндік беру.</p>
Қазак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушінің тындауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету;

- ереккеттермен және балалармен еркін карым-катаинас жасау дағдыларын жетілдіру;
- тұрақ балалар ереккестінде казак халқының мәденистімен, салт-достурлерімен таныстыры арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту;
- балалардын заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым түжірмандар мен өз ойларын басқаларға түсінкті жеткізуге баулу.

Тілдік дамытуши орта.

Балалардың коршаган ортага өзінін карым-катаинасын білдірге, ауызекі сөйлеуде макал-мәтәлдерді, көркем сөздерді колдануына колдау корсету, ынталандыру.

Сөйлеудін дыбыстық мәдениеті.

Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән а. о. ү. ұ. ғ. н. һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуга дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).

Сөздік кор

Егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұқым, суару, отау, ору, лиірмен, орак, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, сока) сөздермен толыктыру.

Тілдің грамматикалық құрылымы

Сөздерді жіктен, тұрғыдан, сөзептен колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сурауды, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.

Байланыстырып сейлеу.

Балалардың түрлі ереккестерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әнгіме құрастыруға, ойыншыктар мен заттарды 5-6 сойлеммен сипаттауга, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейін і оқиганы ойдан табуға бауду. Заттар мен ойыншыктар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді колдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс колдануға, берілген мәтіннің басталуын және сонын ойдан құрастыруға бауду.

Математика негіздері

- танымдық қызынушылықтарын, білуге күмарлықты, оку әрекетіне қызынушылықты дамыту, мектепте оқуға ынталып арттыру;
- зейінді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту;
- балаларды зерттеу барысында жана ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауга бауду;
- математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктін алғышарттары корінуіне ықпал ету.

Жиын.

Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, олшемі, пішіні, дыбысы, кимылды, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды боліктеге болу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр болігі арасында байланыс орнату, жиынның боліктен үлкен екенін, боліктің жиыннан кіші екенін, жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катаинасы негізінде салыстыру.

	<p>«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ак жиынның бір болігі ретінде заттардың тобын білдіреттін түсіндіру.</p> <p>Сан және санау.</p> <p>Тәсілкі туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау.</p> <p>Заттардың саны олардың колеміне, арасындағы кашыктыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ак санау бағытына байланысты емес екіншін түсіндіру.</p> <p>Шама.</p> <p>Беттестіру, тұстастыру және жүпшен салыстыру тәсілдерін колдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты боліп алу.</p> <p>Геометриялық фигуналар.</p> <p>Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, қазаң нарағын тен және тен емес боліктеге болу, бүтін мен белгіті салыстыру, 8-10 белгітерден пішіндерді жинап, құрастыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жогарыда, төменде); козгалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жогарыдан томенге, алға, артқа. Сойлеуде белгілі бір заттың озіне немесе басқа заттағының орын корсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлаудың қалыптастыру. Қазаң нарағын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Заттар мен күбылыштардың математикалық мәнін тануға қызыгуышылық пен эмоционаллық қозқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін еркіті реттеу, шыдамдылық, ұқынтылық, озінен деңгеленілікке қалыптастыруға баулу.</p> <p>Нұктелерді, орнектерді салуға, тік және көлбесу таякшаларды, кисық және кигаш сызыктарды дәптердің тор көзінде сұзуға үйрету.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дадыларды қалыптастыру, когамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен достурлерине жалпы адами күндылыктарға баулу; - дербестікке тәрбислеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған күрметпен карауды қалыптастыру, тұған жер туралы түсініктерін көнектізу; - еңбек турларіне және әртүрлі мамандық істеріне күрметпен карауды қалыптастыру; - табигат әлеміне танымдық қызыгуышылықты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, коршаған ортага катысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстау. <p>Бала, онын отбасы, үй.</p> <p>Тұстық байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен ажесі, жакын тұстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне камкорлық жасау, үлкендерді сыйлау, кішіге ізет корсету, үй шаруасына көмектесу, отбасы мүшелеріне жақсы көртінін білдіру, алғыс айту, сұпайы сойлеу.</p>

Заттық алем, кеңістікті бағдарлау.

Заттар, олардың белгілерін пактылау және бейтаныс заттарлың колданытуын түсінү. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінде анықтау және талдау, олардың саналары мен касиеттерін сипаттау.

Көлік, байланыс қуралдары.

Арийес көлік қуралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталынын түсінү, уялы телефон, смартфон, компьютер, гаджеттер, теледидардың колданытуын білу, оларды колдануда қауіпсіздікті сипаттау. Енбекке баулу.

Шамасы келетін, бірлескен сибек әрекетіне катысуга, бастаган ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. Топта тазалық сипаттауға, ойыншыктарды сұртуға, табигат бурышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға, кезекшілік миндеттерін жауапкершілікпен аткаруға, жоспарланаған нағижеге жетуге, өзі мен күрластарының еңбеттін шыгармашылық әрекеттерінің нағижелерін бағалауда және құрметпен карауға, кішілерге комек корсетуге, қажет болған жағдайда оларға жүгінуге баулу. Айналады заттар, ойыншыктар адамның еңбегімен жасалғанын түсінү және оларға үқыпты карау.

Осімдіктер алемі.

Тұган олкенін осімдіктері (агаштар, буталар, ғулдар, шошті осімдіктер) туралы түсініктерін көңейту, «орман», «шалын» және «бакша» үтімларымен таныстыру.

Осімдіктердің тіршілік иесі екендігін бакыттау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату; екімдік жаңыртқыштары, сабактарының козгалуы, ғулдердің күн шыққанда жапырактарының ашылуы және кешкө жабылуы, тамырудан сузы сорын, сабагы арқылы су еткізіп, басқа боліктерін коректендіру; осімдіктердің өсуі үшін ылғалданын, жарықтың, жылу мен тыныштықтың қажеттігі олардың жылуды, сұкты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбезі. Осімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу; оларды суару, тубін консыту, жапырактың шашын сұрту. Нанга үқыпты карауға, билайды есірүте және ондірүте катысатын адамдардың еңбегін құрметтесу тәрбиелеу.

Карапайым экологиялық үтімларды, адамның табигаттың бір болігі екенін және оны корғау, сипаттау керек екенин, күн мен зуанын адам, жануарлар мен осімдіктер оміріндегі маңызы туралы, табигатпен корым-катынас барысында деңсаудаудың маңайтуды, табигатты сипаттауда жауапкершілікті сезіне білу.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие.

Казакстанның тұнғыш гарышкерлері Токтар Эубәкіров, Таңғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтесу.

Жол көзгальсы ережелері.

«Балалар», «Трамвай аялламасы», «Автобус аялламасы», «Метро аялламасы», «Тройцелебе аялламасы», «Жазу жүргішілер жолы», «Велосипедке ариалған жол (электросамокат, гироцикл, сингней)» жол белгілерімен таныстыруды жағастиру.

Коршаган ортада, табигатта тәртіп ережелерін білу; өз омірінің қауіпсіздігін сипаттау (бейтаныс адамдармен сойлеспесу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың отініштерін орындау, олардың соңынан срмекеу).

Кұрастыру

- балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру;
- балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдаудың дамыту;
- коршаган алемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін калыптастыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - озінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде кауіпсіздікті сактау.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - озінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде кауіпсіздікті сактау. <p>Суретті қарапайым қаламның комегімен женіл ыргакпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың олшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу.</p> <p>Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, кагазға жуан сыйыктарды сызарда қылқаламды көлленен, ал жінішке сыйыктар мен нүктелерді сызу үшін тітінен үстан. суреттерді бояғанда бір бағытта солдан онға қарай, жоғарыдан томен қарай, кигашып жүргізу.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - озінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде кауіпсіздікті сактау <p>Біртекті заттардан сюжеттер күрү, бірнеше пішіндегі бір тұғырга орналастыру, сюжеттерде пішіннің, кимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің озіне тән болшектерін мүсіндеу, композицияларды қосымша заттар мен элементтердің комегімен көркемден жеткізу. Ертеғілер мен әнгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды куру дагдыларын жетілдіру.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - озінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде кауіпсіздікті сактау.

	<p>Сюжеттік жапсыруда заттардың олшеміне карай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінін пішінін, олардың күрьымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективага сәйкес бейнедерді құрастыру.</p>
Музыка	<p>- музыкаға, онердін түрлеріне, онер туындыларына ұқыптылықпен карауға тәрбиелеу. Музыкаға қызыгуышылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық. Халықтық және заманауи музыкамен таныстыру иегізінде музыка мәденистін қалыптастыру.</p> <p>Музыка тыңдау. Балаларды шыгармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, конц-куйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратада белгілеуде үрету. Музыкалық шыгармага көзкарасын білдіру, онын сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейнелендірмей мен, онын конц-куйімен байланыстыра белуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір күбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде алемдік және казак музыка онерінін шыгармаларымен таныстыру. Музыкалық шыгармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үрету. Шыгармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Казак халық аспаптары: домбыра мен көбіз үйнін тембрлік ерекшеліктермен, «куй» жанрымен, күйші-композиторлар: Курмангазының, Коркыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпеісованың, Даулеттегер Шыгармаларының, Әкылас Дүксенұлының шыгармаларымен таныстыру. Лирикалық вальс ыргалындағы баю әуендердегі кабылдау, әннің (шыгарманың) сипатына сәйкес би кимылдарын орындаі білу, әннің каркынының өзгеруін байқау, шыгармаларды сипаттай білу. Казак халқының әндері мен би әуендерінін үздік үлгілерін тыңдауга бауду.</p> <p>Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестірулі жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірнеше октаваны «ре», екінші октаваның «до» диапазонда женил дауыспен ән айтуда, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айтуда, орташа, қатты және акырын дауыспен ән айтуда. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айтуда дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттагы әндердің өз бетінше және шыгармашылықпен орындауга баулу. Әнді музыкалық талғаммен</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар. Музыканың және онын боліктерінін сипатындағы өзгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырын, жаттырударды орындауга үрету: марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музыканың кимыл сипатын женил және ыргакпен жүгіру, журелеп отыру арқылы бере білу.</p> <p>Би кимылдарын: косалкы және ауыспалы кадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менгеру.</p> <p>Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін женил, еркін орындауда; козгалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.</p> <p>Казак халқының би онерімен таныстыру, казактын халықтық би онері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебистімен, әнкүйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасын келе жатқан ел мұрасы екенин, би онері</p>

өзинің жетекшілік болмысында казак жүртінің жалпы дүнистанымына сай арман-мураттарын бейнелейтін кимылдар жүйесін курайтынын түсіндіру, балаларға «Каражорға» бини білдізу.

Би шыгармашылығы.

Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканын сипатына сойкес ойдан би кимылдарын шыгару, мәтінге сойкес ондай сахналазу; шыгармашылық тапсырмаларды орындауга мұталаудыру.

Балалардың музикалық аспаптарында ойнау. Балалар музикалық аспаптарында караңайым, таныс зеңдерлі жеке және шағын топпен орындауга үйрету, балалар шыгармашылығын ламыту, оларды белсенділікке, дербестікке биуду.

Музикалық (дауылназ, асатаяқ, салсырнай, түяктас, конырау, сыйзығы, дөмбыра, металлофон) және шұлы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.

Бекітемін:

«ЕПС» Баласаби» бебекшай

бала бақшасының менгерушісі

Джуматова М.С.

2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына ариалған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі (балабакша / шағын орталық, мектеп алды сыныбы)

Топ: «Ботакан» МАД

Балалардың жасы: 5 жастаң.

Жоспардың күрүлү кезеңі: мамыр айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Мамыр	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген кызыгуышылдықты арттыру, салуатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шылдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сойлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алуға медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және үлттық кимылдар ойындар еткізуге жағдайлар жасау. <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа кайта тұру: сапқа бір, екі, үш катармен тұру, бір-бірінің жаңына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, онга, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш катармен кайта тұру.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка әуенімен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимыллардың ыргағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Тұзу бағытта адымдан жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа ариалған жаттыгулар: аяқтың үшінша көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге койып отырып-тұру; аяқтың үшімен ұсак заттарды жылжыту.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Дене шынықтыру мен спортқа кызыгуышылдықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуга баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сактауга баулу.</p> <p>Жүзу. Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кимылдар жасау (жогары және томен). Судың ішінде колымен</p>

	<p>алға, артқа жүру (аяғы денесінің дengейінде созылған). Иек, көз дengейіне дейін судын ішінде отыру, суга бетін малу, суга ұрлеу; суда жүзу.</p> <p>Судагы аэробика. Бұрылыштар жасай отырып, суда кимылдар жасау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері. Берілген бағытка донты он және сол аякпен тебу. Донты заттарды айналдыра жүргізу. Донты какпана тебу. Донты бірнеше рет аякпен кабыргаға тебу.</p> <p>Кимылды ойындар.</p> <p>Ынта мен шығармашылық танытта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Үлттых кимылды ойындарды ойнату.</p> <p>Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Кимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен кимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деген белсенділігін колдау. Көктем, жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Адамның денсаулығы дұрыс тамактануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен қун тәртібінің ықпалы туралы түсініктерлі кеңейту. Наукаска күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған камкорлық жасау, шуламау, оның отініштері мен тапсырмаларын орындау. Наукастарға жаңашырылған танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Шамасы келетін енбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауга, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауга баулу.</p> <p>Қоғамдық орындарда гигиена срежелерін сактау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Су температурасын біртіндеп томендете отырып, карапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу дengейін ескеріп, карама-кары температурадағы сумен шайыну, танертенті жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, дene бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ересектермен және балалармен еркін карым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуга үрету; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және курдастарымен

	<p>келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалларды таңдау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шыгармашылық дербестікті дамыту. <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз бп, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, и-и, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттыгулар жасау.</p> <p>Сойлеуде интонациялық мәнерлілік куралдарын колдану: дауыс каркынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс колдана білуді дамыту.</p> <p>Балаларға сөздерді мағынасына сойкес колдануга көмектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Интонациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, ленті) ажыратып, сойлегендеге колдана білуді дамыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әнгімені бірізді айтуда, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әнгімелерді құрастыру. Ойыншылтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табигат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардын ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді колдану.</p> <p>Шыгармашылықпен сөйлеу әрекеті.</p> <p>Шыгармашылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру: ерессектердің комегімен әнгіменің жалғасын және сонын ойдан шыгару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әнгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сойлегендеге бейнелі сөздерді, әпитеттерді, салыстыруларды колдану.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дастүрлерімен таныстырыу арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардын калауын ескере отырып, тәрбиешімен және курдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылдау үшін көрнекі материалларды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шыгармашылық дербестікті дамыту. <p>Шешендейкке, сез өнеріне баулу, санамак, жаңылтпаш айтуда, жұмбак шешу, айтуда өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық койылымдарға катысуга баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауда, түрлендірге мүмкіндік беру.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - саят ашуудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативті дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуға, оз пікірін айтуда үйрету; - ерессектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасауда дагдыларын жетілдіру. <p>Жазуды көзбен кадагалай отырып, каламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстан, үстінен катты қысып күш түсірмей,</p>

	<p>саусактармен біркелкі жогарыдан төмөнгө, солдан онға кимылдарды орынлад, сзықтарды үзбей салу.</p>
Казак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушіні тындауга, диалог жүргізуғе, өз пікірін айтуда үрету; - ерекшелермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дагдыларын жетілдіру; - тұрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастурлерімен таныстыру арқылы аудиокітаптауда да дамыту; - балалардың заттар мен жағдайды накты сипаттауда қарапайым тұжырымлар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу. <p>Тілдік дамытуши орта. Балалардың коршаган ортага өзінің карым-катьнасын білдіруге, аудиокітаптауда макал-мәтеддерді, көркем сөздерді колдануына колдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс ауды және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән ә, ө, қ, ү, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуда дагдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздік кор. Шагын олсендер, санамактар, жаңылтапштар, такпактар жаттату, жұмбактар шешікізу. Балаларды шешендейтін өнерге, айтыс өнерине баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәүелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сойлегендегі колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Балалардың тұрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншылар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауда, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуга баулу. Заттар мен ойыншылар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді колдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс колдануға, берілген мәтіннің басталуын және сонын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызыгуышылдықтарын, білуге күмарлықты, оқу әрекетінде қызыгуышылдықты дамыту, мектепте оқута ынтастыру; - зейінді, есте сактауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа акппараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары корінуіне ықпал ету. <p>Жиын.</p>

	<p>Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, олшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, колданылуы бойынша заттардан) күру, жиындарды боліктеге болу және оларды қайта біріктіру, бүтін жиын мей оның әр болігі арасында байланыс орнату, жиынның боліктен үлкен екенін, боліктін жиыннан кіші екенін, жиынның боліктерін санау және элементтердін (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.</p> <p>«Бір» сезінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір болігі ретінде заттардың тобын белгіретінін түсіндіру.</p> <p>Сан және санау.</p> <p>Теңдік туралы түсінік калыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мөндерді дұрыс жалпылау.</p> <p>Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы кашыктықка, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру.</p> <p>Шама.</p> <p>Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін колдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты белгілі алу.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Пішінін бір формасынан екіншісін калай жасау керектігі туралы үғымдарды дамыту, қағаз парагын тен және тен емес боліктеге бөлу, бүтін мен болікті салыстыру, 8-10 беліктерден пішіндерді жинап, құрастыру.</p> <p>Кеңістік бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыла, төменде); козгалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Сойлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа катысты орнын көрсете білуге үрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын калыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін танута кызыгуышылық пен эмоционалды қозқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті калыптастыруға баулу.</p> <p>Нұктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбесу таяқшаларды, кисық және кигаш сыйкытарды дәлтердің тор көзінде сзыгуға үрету.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды калыптастыру, көгамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылыктарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отаниң тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды калыптастыру, тұган жер туралы түсініктерін көнейту; - енбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды калыптастыру; - табигат алеміне танымдық кызыгуышылықты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырылған сезімін дамыту, коршаган ортага катысты кейір әрекеттерінің карапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін калыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстау.

	<p>Бала, онын отбасы, үй.</p> <p>Тұстық байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен әжесі, жакын тұстарап, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне камкорлық жасау, ұлкендерді сыйлау, кішіге ізет корсету, үй шаруасына қомектесу, отбасы мүшелеріне жаксы көретінін білдіру, алғыс айтуда, сыйпайды сойлеу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбиесі.</p> <p>Мемлекеттік мерекелердің Қазақстан халқының бірлігі мерекесі, Отан коргаушы күні, Жеңіс күні маңыздылығын түсіну, оларға белсенді катысу.</p> <p>Өз Отаның жаксы кору, оны коргаудың. Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну. Ұлы Отан соғысы жылдарында Отаның корғаган қазақстандық жауынгерлердің - Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлының, Әлия Молдагұлованың, Мәншук Мәметованың. Халық қаһарманы Рахымжан Кошқарбаевтың ерліктері туралы білу, оларды күрметтеу.</p> <p>Мобилді құрылғыларды колдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу (күніне ата-ана таралын рұқсатымен 30 минуттан артық смес мобилді құрылғыларды колдану).</p>
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдаудын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс інтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауда бауду; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Ойнинга қажетті құрылғысты бірлесіп ойдан құрастыруга, алдағы жұмысты бірге жоспарлауда, бір-бірімен келісіп орындауда, дайын құрылышпен ойнауда мүмкіндік беру.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың онер шыгармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдаудын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, онер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс інтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауда бауду; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке бауду арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, коршаган өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамлардың сибетін, ертегілердін, өлесіндердін, әндердін желісін жеткізе білуін жетілдіру.</p> <p>Казак халқының өмірін, сибетін, тұрмысын корсете отырып, казак ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.</p>

Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган ортанды эстетикалық түрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Ойдан өз бетінше мұсіндеуте, ұжымдық жұмыстарды орындауга баулу. Мұсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган ортанды эстетикалық түрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Кайшы мен желімлі тұрыс колдану дагдыларын жетілдіру, енбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сактау.</p>
Музыка	<p>- музыкага, өнердін түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен караута тәрбиелеу.</p> <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, концерт-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратса білуге үрету. Музыкалық шығармада көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуды.</p> <p>Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның концерт-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Өмірдің кейір күбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және казак музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (эн, күй, марш, би) үрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.</p> <p>Қазақ халық аспаптары: домбыра мен кобyz үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «куй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрмангазының, Коркыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрлайісованың, Даuletкерей Шығайұлының, Ықылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Лирикалық, вальс ыргағындағы база әуендерді қабылдау, әннің карынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу.</p> <p>Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін таныдауга баулу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дагдыларын қалыптастыру, бірінші</p>

октаванын «ре», екінші октаванын «до» диапазонда женіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музикалық фразалар арасында тыныс алу, әннін сөздерін анық айту, орталға, катты және акырын дауыспен ән айту. Музикалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шыгармашылықпен орындауга баулу. Әнді музикалық талғаммен орындауга жаттықтыру.

Музикалық-ыргактық қимылдар.

Музиканың және оның белгітерінің сипатындағы өзгерістерге сойкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үрету: марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музиканың қимыл сипатын женіл және ыргакпен жүтіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Би қимылдарын: косалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүтіруді және секіруді менгеру.

Билер.

Музикаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін женіл, еркін орындау; козғалыс бағытын музикалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Казак халқының би өнерімен таныстыру, казактың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, әнкүйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте кайнасын келе жаткан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында казак жүртінин жалпы дүниестанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынның түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету.

Би шыгармашылығы.

Таныс би қимылдарын колдана отырып, музиканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналуа; шыгармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Балалардың музикалық аспаптарында ойнау. Балалар музикалық аспаптарында қарапайым, таныс әүендерді жеке және шағын топпен орындауга үрету, балалар шыгармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Музикалық (дауыллаz, асатаяқ, сазсырнай, тұяktас, конырау, сыйбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба) және шұлы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.

Бекітемін:

ЖШС «Баласәби» бебекшай
балабақшасының менгерушісі
Джуматова М.С.
2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде жасалған, мектеп алдың даярлық тобының 2023 - 2024 оку жылының аяғынан жазы сауыттыру кешенінің перспективалық жоспары.

Білім беру ұйымы: ЖШС «Баласәби» бебекшай балабақшасы

Топ: «Ботақан» МАД тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2023-2024 оку жылы

Мақсаты:

- жаз мезгіліндегі балалардың денсаулығын нығайтуда эмоциональдық тұлғалық, танымдық дағдысын қалыптастырудың үлкендердің, ата-ана, қызметкерлердің өзара бірлескен жұмысы болып табылады.
- бала денсаулығын сақтау мен нығайту;
- табиги факторды пайдалана отырып шынықтыру;
- жеке тұлғаны қалыптастыруды, эстетикалық тәрбиені жетілдіру

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
МАУСЫМ	Дене шынықтыру	<p>Балалардың денсаулығын сақтау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту;</p> <p>Спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту;</p> <p>Дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту;</p> <p>Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуга баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру.</p> <p>Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.</p> <p>Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.</p>

	<p>Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамактану, қымылдар, үйкі және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді көңейту.</p>
Көркем әдебиет	<p>Ересектермен және балалармен еркін қарым - катынас жасау дағдыларын қалыптастыру. Алуан түрлі заттарды сипаттауга, қарым-катынас жасауга жақетті сөздерді қолдану және түсіну. Оларды сойлеуде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>Шыгармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Әдеби жанр түрлерін түсіндіру: ертегі, әңгіме, өлең. Балаларды шыгарма кейіпкерлерімен таныстыру. Әдеби шыгармалардағы қоғамдық өмір оқигалары туралы, қоршаған орта, табиғат туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.</p> <p>Сахналық койылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті тандауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдау. Табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, тірі табиғат нысандарына жанашырылған сезімді, қоршаған ортага қарым-катынасы бойынша өз әрекетінің кейбір қарапайым нәтижесін көре білуге жаттықтыру. Табиғатқа камкорлықпен қарауға, табиғатты сактауда жауапкершілікті сезінуге тәрбиелеу. Тірі және өлі табиғат күбылыстары туралы білімдерін көңейту. Табиғат аясында болғанда экологиялық мәдениет ережелерінің бастапқы дағдыларына тәрбиелеу. Тірі нысандардың есіп, өнүі үшін су, жарық, ауа, корек және айналасындағылардың камкорлығы жақетекенін түсіндіру. Адам өмірі үшін судың, күмнін, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну. Таныс материалдармен дербес эксперимент жасау дағдыларын дамыту.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру жұмысын жүргізу. Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылымы мен құрылыштың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату.</p> <p>Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Өзінің құрастырган құрылымын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шыгармашылықты, бастаманы қолдау.</p>

Сурет салу	<p>Бұлдыңғыр немесе шуакты күнді, мерекелік от шашу, кешкі өзендеңі кеме және тагы басқа қағаздың түсіне сәйкес бояуларды таңдауга үйрету.</p> <p>Коршаган ортадағы жағдайлар, мерекелер, адамдардың өнбекі, ертеңі және тагы басқа сияқты күрделі емес сюжеттерді суретте көрсете білуге үйретуді жетілдіру.</p> <p>Жаз мезгілінің табигат құбылыстарын, жазғы демалыстағы оқиғаларды, қарапайым сюжеттерді суретте бере білу белгін бекіту. Ұжымдық жұмыстарды, ойдан сурет салуды колдану.</p>
Мұсіндеу	<p>Ортақ композиция жасау үшін ұжымдық мұсіндеу дағдыларын дамыту. Түрлі тәсілдерді колдана отырып, заттардың пішіні мен бөлшектерін бере білу, сәндік элементтермен заттарды безендіре білу.</p> <p>Ертеңілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композиция жасау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Затка қарап, ұсынылған және өз ойлары бойынша сәндік мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p>
Музыка	<p>Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шагын топпен орындауга үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.</p> <p>Таныс би қимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру.</p> <p>Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттыңуларды орындауга үйрету: марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жөніл және ыргакпен жүтіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.</p>

Бекітемін:
ЖШС «Баласаби» бобекжай
балабақшасының менгерушісі
Джуматова М.С.
2024 ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку
багдарламасы негізінде жасалған, мектеп алдың даярлық тобының 2023 - 2024 оку жылына арналған жазы сауықтыру кешенінің
перспективалық жоспары.

Білім беру үйімі ЖШС «Баласаби» бобекжай балабақшасы

Топ: «Ботақан» МАД тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : шілде айы, 2023-2024 оку жылы

Мақсаты:

-жаз мезгіліндегі балалардың денсаулығын нығайтуда эмоциональдық, тұлғалық, танымдық дәғдышын қалыптастырудың
улкендердің, ата-ана, қызметкерлердің
өзара бірлескен жұмысы болып табылады.

-бала денсаулығын сақтау мен нығайту;

-табиги факторды пайдалана отырып шынықтыру;

-жеке тұлғаны қалыптастырудың эстетикалық тәрбиені жетілдіру

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
-----	---------------------------	---

Салының түрү

Балалардың дербес кімыл белсенділігін үйымдастыруды, менгерген кімыл дағдыларын жетілдіру. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуга баулу. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді көніл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды деңінде аудио мүмкіндіктерімен таныстыру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бакылауды дамыту: деңенін тазалығын бакылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сұлгімен сұртіну. Осы шараларды жүргізуін әзірлеуден кейін жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну.

Көркем әдебиет

Сюжеттік бірізділікті сактай отырып, көніл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету: Тәрбиесінің әңгімесінің жалғасы мен сонын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеген барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, тенеулерді колдануға үйрету; Қарапайым сұрақтар коюға және оларға жауап беруге жаттықтыруды жалғастыру, 2-3 сөйлеммен затка қысқаша сипаттама беруге, өзі, ата-анасты жөнінде әңгімелеп беруге, мекен-жайын айтуда үйрету; Суреттер және бакылаулары бойынша шағын әңгімелер құрастыра білуге, қарапайым сөйлеу тілін жетілдіру; өлеңдерді, әндерді, мақал-мәтедерді жаттау бойынша жұмысты жалғастыру.

Коршаған ортамен таныстыру

Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін көніл-күймен, құннің көзін және өлі табиғат заттарын адам қолымен жасалған заттардан ажыратада білуге үйрету. Табиғаттағы маусымдық өзгерістеріндегі қарапайым білімдерін менгерту. Заттар, олардың белгілері мен ерекшеліктері туралы үгымдарын қалыптастыру. Балалардың сөйлеу тіліне түрлі заттардың атауларын нактылап, енгізу, таныс емес заттардың қолданылуын түсіндіру. Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (жұру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу.

Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бакылау және түсіну.

Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бакылау, талдау, салыстыру, ажырату.

Құрастыру

Үжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша киу үшін қайшыны қолдану. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлауда дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық таныстыру, мақсатты түрде жұмыс жасай білу. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бүйімдар жасай білу дағдыларын дамыту.

Рет салу	<p>Балаларды елестету және заттарға қарап гүлдер, көкөністер, жемістер, ойыншықтар, құрделі емес сұлбаларды өздеріне тән ерекшеліктерін бере отырып салу дагдыларын қалыптастыру. Серуен кезіндегі бакылаудан кейін - ағаштың жапырактары, үй, т.б серуен кезінде алған әсерлерін суретте бейнелеу; Сюжеттік композициялар жасайды, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жұмысты жеке және топпен бірлесіп жасау дагдыларын дамыту.</p>
Мүсіндеу	<p>Балаларды мүсіндеудің таныс әдістерін қолдануды және заттардың өлшемдік катынастарын бере білуге жаттықтыру. Олар бакылау жасаған заттардың бейнесін жеткізе білуге, заттарды түрлі қалыпта мүсіндеуге, бейненің жеке шешімін өздігінен табуга үйрету. Сулы шүберекпен пішіннің үстінен тегістеуге және кескішті қолдануга дагдыларын дамыта отырып, бейнені әсемдеуді үйрету.</p>
Музыка	<p>Музыкаға сәйкес козғалыс бағытын жenіл, еркін және нақты ауыстыра отырып орындау, би бейнелерін беру, бейнелік би козғалыстарын қолдана отырып, әндерді сахналуа. Түрлі сипаттағы музыкамен байланысты музыкалық-ойын бейнелерін: байсалды, баюу және көңілді, шаттанған, би күйін мәнерлі жеткізу. Музыкаға сәйкес заттармен қозғалу, саптағы орнын өзгерте отырып, кеңістікті еркін бағдарлау: екі шенбер, үлкен шенберге тұру. Сюжетті ойындарды сахналуаға үйрету.</p>

Бекітегін:
ЖПС «Баласаби» бобекжай
бала бақшасының менгерушісі¹
Джуматова М.С.
2024ж

Мектенке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектенке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде жасалған, мектеп алдың даиралық тобының 2023 - 2024 оқу жылыша арналған жазты сауықтыру кешенин перспективалық жоспары.

Білім беру үйімі ЖПС «Баласаби» бобекжай бала бақшасы

Топ: «Ботакан» МАД тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023-2024 оқу жылы

Мақсаты:

-жаз мезгіліндегі балалардың денсаулығын нығайтуда эмоциональдық штуктулғалық, танымдық дагдысын қалыптастырудыа улкендердің, ата-ана, қызметкерлердің

өзара бірлескен жұмысы болып табылады.

-бала денсаулығын сақтау мен нығайту;

-тәбиғи факторды пайдалана отырып шынықтыру;

-жеке тұлғаны қалыптастыруды, эстетикалық тәрбиені жетілдіру

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
-----	---------------------------	---

ТАМЫЗ

шынықтыру	Бұрын үйретілген жаттығуларды қайталау, бекіту, кимыл біліктері мен дағдыларын жетілдіру, dene жаттығуларымен айналысуға қызығушылықты және қажеттілікті қалыптастыру ертеңгілік гимнастиканың жаттығулар кешенін орындау, негізгі кимылдардың алуан түрлерін орындау дағдыларын дамыту. Кимыл - қозғалыс ойындарында ойын ережелерін сактау. Үйде, көшеде, қоғамдық орындарда кейбір қауіпсіздік ережелерімен таныстыру; Балалардың денсаулықтарын ескере отырып, шынықтыру шараларына біртіндеп үйрету; Сауықтыру шараларында, су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-карсы температурадағы сумен шайыну, танертенгі жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, dene бітімін қалыптастыруда қарапайым су процедураларын жүргізудің дербес дағдыларын бекіту. Жергілікті процедуралардың температурасын біртіндеп төмендету;
Көркем әдебиет	Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологтік мәтіндерді байланыстырып айтуда, мәтін мазмұнын дұрыс, ретретімен айтуда, белгілі бір түсінікті сипаттау, баяндау әңгімелері түрінде жеткізе білуге үйрету. сөздерді тыңдал, түсінуге, әңгімені қолдауға, сұрактарға жауап беруге және сұрауга, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті, байсалды ұстаса іске жеткізу; диалогты сөйлеу тілін дамытуға негіз болатын түрлі әдістер мен тәсілдерді колдану; Тәрбиешінің ұсынған тақырыптары бойынша әңгіменің жалғасы мен сонын ойлап табуга үйрету, ұсынылған тақырыптар негізінде бір-бірімен байланысқан мазмұн бойынша сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыруға, сейлемдерінде бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, тенеулерді колдануға үйрету; Бақылағандары және суреттер бойынша әңгімелер құрастыру.
Коршаган ортамен таныстыру	Зейінді, есте сактауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасайды білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту. Балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізе отырып, табигат әлеміне танымдық қызығушылықты, табигаттың тірі объектілеріне жана шырлық сезімін дамыту, қоршаган ортага қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу. Экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстасу. Заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстырып, ажыратада білу. Тұган өлкенің ағаштарын, бұталарын, гүлдерін, шөпті өсімдіктерін ажыратада отырып, эксперимент жасаудағдыларын дамыту Табигатты көргау, сактау, күн мен ауанын адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы турали түсіндіру Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. Топта тазалық сактауга, ойыншыларды сұртуғе, табигат бүршындары тіршілік иелеріне күтім жасауга, кезекшілік міндеттерін жауапкершілікпен атқару міндеттерін қалыптастыру.
Құрастыру	Балалардың сюжетті композиция құрастыра білулерін жетілдіру. Табиги ағаш, макта, жүн, жіп, асық,

	каназ, мата, дәннің түрлөрі және калдық заттардан құрастыруға баулу. Ойынға қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылышпен ойнауға мүмкіндік беру.
Сурет салу	Пішіндер туралы білімдеріне сүйене отырып, негізгі пішінін, заттар мен олардың беліктерінің үйлесімділігін нақты беруге, беліктердің салыстырмалы қолемі мен орналасуына, түстер туралы біліміне сүйене отырып, заттардың түстеріне, өз талғамымен түстерді тандауға үрету; сурет салуда әртүрлі техниканы колдана білу, бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен) колдану дағдыларын дамыту. Суретті қарапайым қаламның көмегімен женил ыргакпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың олшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу.
Мүсіндеу	Балаларды затқа қарап немесе көз алдарына елестету арқылы қолемі мен пішіні әртүрлі таныс заттарды, көкөністер мен жемістерге тән ерекше боліктерді бейнелеуде барлық қол білектері мен саусақтарын дұрыс козгалту техникасын сактай отырып, мүсіндеу, мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнауға кызыгуышылықтарын арттыру. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мүсіндік (негізгі боліктерді тұтас кесектен, күмнан жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншылтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бүйымдарын колдану. Жұмысты ұқыпты орындау, кауіпсіздік ережелерін сактау.
Музыка	Балаларды шыгармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, қоңіл-куйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратада білуге үрету. Музыкалық шыгармаға көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуда. Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерліліктерінен байланыстыру, шыгарманы сипаттай білу. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айтуда дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттагы әндерді өз бетінше және шыгармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауда жаттықтыру.

БЕКІТЕМІН:

ЖШС «Баласаби» бөбекжай
балабақшасынын менгерушісі:
Джуматова М.С.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024
оқу жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы; ЖШС «Баласаби» бөбекжай балабақшасы

Топ: мектеп алды топз

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күршілуге кезеңі: кыргүйек айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Кыргүйек	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сақтау және қорғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген кызығындылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене қалыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алуға медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық кимылды ойнандар еткізуге жағдайлар жасау. <p>Негізгі кимылдар. Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жогары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру; белгі бойынша басқа бағытка бұрылып жүру, қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып, әртүрлі каркында секіргіштен аттап жүру; ересектің белгісімен тоқтап, козғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; заттардың, кегльдердің арасымен, жіптерден аттап жүру; косалқы кадаммен алға карай жүру. Музыкалық-ырғактық кимылдар. Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғакты орындау. Кимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдал жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру. Жалпы дамытуши жаттығулар. Қол және иң қол жедеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына кою, екі жакқа созу, қолды жогары</p>

кетеру және екі жакка созу, колды жеңкеге кою.

Саусактарды айқастырып, алға-жоғары кетеру (колды сыртқы жағымен ішке карай бұру). Колды кезек жоғары-артқа кетеру.

Спорттық жаттығулар.

Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуга баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сактауга баулу.

Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу.

Жүзу. Судын таяз жерінде отырып және жатып аяқпен қимылдар жасау (жоғары және төмөн). Судын ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судын ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу.

Судағы аэробика. Бұрылыстар жасай отырып, суда қимылдар жасау.

Спорттық ойындар.

Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лактыру. Допты он және сол қолмен алып журуге жаттықтыру.

Қимылды ойындар.

Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.

Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар органды құру.

Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін колдау.

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Адам ағзасы және оның қызметтінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кенейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамактану, қимылдар, үйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кенейту.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Мәдениетті тамактану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше журғізуге дағыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сүмен шайыну, танертенгі жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, дене бітімін

	<p>калыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дагдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуга үйрету; - тұрлі балалар әрекетінде казақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және күрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шыгармашылық дербестікті дамыту. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз бп дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Сөздік қор. Балалардың сөздік корын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың енбекке қатынасын білдіретін үстегулермен байыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сейлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқияттыңда, сұрақтарды дұрыс қоюға және койылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстая, әдепті және сабырлы болу.</p> <p>Шыгармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шыгару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегендеге бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - тұрлі балалар әрекетінде казақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және күрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау;

	<p>- әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту.</p> <p>Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапка деген кызыгушылығын дамыту.</p> <p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдаудың ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (әпитеттер, сипаттамалар, образды сездер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - саят ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үрету; - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Әрбір сезіндің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сезіндің мағынасына кызыгушылықка баулу.</p> <p>Сөздерді дыбыстық талдау: сездеңі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p>
Казак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үрету; - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардын заттар мен жағдайды накты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінкті жеткізуге баулу. <p>Тілдік дамытуши орта.</p> <p>Ауызекі сейлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, қим-кешегімен, азық-тұлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, ан аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән ә, ө дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сездерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сездеңі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Тұстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «агайын», «тұыскан», «жеті ата») білдіретін сездерді үрету. Өзінің бауырлары, тұystары, агайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дастүрлер</p>

	<p>туралы айтуға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұкияттындауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қыска және толық нақты жауап беруге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оку әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте окуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сактауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жана ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. <p>Жиын.</p> <p>Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктеге бөлу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр белгі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.</p> <p>«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір белгігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.</p> <p>Сан және санау.</p> <p>10 көлеміндегі сандарды тұра және кері санауга жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 дең 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына карай өсу және кему ретімен орналастыру.</p> <p>Шамасы бойынша заттардың арасындағы катынастарды білдіретін математикалық терминдерді колдану.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Шенбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопакша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды</p>

	<p>ажыратада білуге жаттықтыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістіктегі орналастыру (сол жақта, он жақта, жоғарыда, төменде), козгалыс бағыттары: сол жақтан он жакка, он жақтан сол жакка, жоғарыдан төмөнге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың езіне немесе басқа затқа қатысты орыны көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уакытты бағдарлау.</p> <p>Әртүрлі оқигалардың, айта күндерінің, тәулік беліктерінің реті туралы білімді бекіту. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атаяу, циферблат бойынша уакытты анықтау.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, қоғамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды қалыптастыру, туған жер туралы түсініктерін көңейту; - енбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды қалыптастыру; - табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырылыш сезімін дамыту, коршаган ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын кере білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табиғатта өзін қауіпсіз ұстау. <p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшага баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен енбек етуі, болашакта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашакта мектепте оқуға ынталсын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтанаис заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттау.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сактау.</p> <p>Енбекке баулу.</p> <p>Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің енбегі туралы түсініктерін көңейту, еңбектің мазмұны, сипаты және нағијесінің маңызын, түсіну және бағалау.</p>

	<p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуга, енбек етуде, шыгармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге үмтүлуға, сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауға, айналасындағыларға әрқашан әділ болуга, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуга баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері.</p> <p>Жолда куаіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (жұру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гирокскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының карапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сактау.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шыгармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде куаіпсіздікті сактау. <p>Құрылыш материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылышы мен құрылыштың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шыгармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шыгармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде куаіпсіздікті сактау. <p>Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде карапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу.</p>

	Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық түрғыдан қабылдаудын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Сазбалышық, ермексаз және пластикалық массадан мұсіндеудің ерекшеліктерін білу.</p> <p>Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: кегөністерді, жемістерді, ойыншықтарды, ыдыстарды мұсіндеу, оларға тән ерекшеліктерді беру, колданы және саусактардың кимылдарын жетілдіру, қаралайым пропорцияларды сактай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мұсіндеу.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық түрғыдан қабылдаудын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Қайшины колдануды бекіту: жолактардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын кио арқылы дөнгелек және сопакша пішіндерді қып алу.</p>
	Музыка	<p>- музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен карауға тәрбиелеу.</p> <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көніл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратып білуге үйрету. Музыкалық шығармада көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуды.</p> <p>Ән айтуды.</p> <p>Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p>

Музыканың және оның беліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ыргакты жүрумен, музыканың кимыл сипатын жөніл және ыргакпен жүтіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Билер.

Музыкага сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін жөніл, еркін орындау, козгалыс бағытын музикалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Би шығармашылығы.

Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру.

Бекітімін:

«КИС «Баласаби» бебекшай

Балабакша жауапкершілік штабының менгерушісі

Джуматова М.С.

2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына ариналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі (балабакша / шағын орталық, мектепады сиыныбы)

Топ: «Ботакан» МАД

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрүлү кезеңі: казан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Казан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты арттыру, салуатты омір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық салаларын: күш, жылдамдық, шылдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шыгармашылық, танымдық және сойлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дүрүс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жалпак табандылықтың алдын алауга медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық кимылды ойнандар еткізуге жағдайлар жасау. <p>Негізгі кимылдар.</p> <p>Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, ушеуден жүру; аяктын ұшымен, аяктын ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жогары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттан жүру; белгі бойынша басқа бағытка бұрылған жүру, колдан бастапқы калыптарын өзгерте отырып, әртүрлі карқында секіріштен аттан жүру; ерсектің белгісімен тоқтап, козғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; заттардың, кегльдердің арасымен, жіптерден аттан жүру; қосалқы қадаммен алға қарай жүру.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музика әсемімен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргагын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдал жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Кол және иық белдеуіне ариналған жаттыгулар. Қолды кеуде тұсына кою, екі жакка созу; қолды жогары көтеру және екі жакка созу, қолды желкеге кою.</p> <p>Саусақтарды айқастырып, алға-жогары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бүру). Қолды кезек жогары-артқа көтеру.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p>

	<p>Дене шыныктыру мен спортка қызыгушылыкты ояту және дене шыныктырумен, спортмен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жағастыру. Спорт заңда және спорт алдында қауіпсіздікті сактауга баулу.</p> <p>Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Онға және солға бұрылу.</p> <p>Жұзу. Судың таяз жерінде отырып және жатып аякпен қимылдар жасау (жоғары және томен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің дengейінде созылған). Иск, көз дengейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жұзу.</p> <p>Судагы аэробика. Бұрылыстар жасай отырып, суда қимылдар жасау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен донты бір-біріне лактыру. Донты оң және сол қолмен атын жүргүте жаттықтыру.</p> <p>Қимылды ойындар.</p> <p>Ынта мен шыгармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Үлттық қимылды ойындарды ойнату.</p> <p>Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p> <p>Кимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деген белсенділігін колдана.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Адам ағзасы және оның қызметтінін ерекшеліктері туралы түсініктерді көнегіту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының манызды компоненттері: дұрыс тамактану, қимылдар, үйкі және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді көнегіту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Мәдениетті тамактану және асхана құралдарын еркін колдану дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Сауықтыру-шыныктыру шаралары.</p> <p>Су температурасын біртіндел төмөндеге отырып, карапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шыныктыру құралдарының әсерлеріне бейімделу дengейін ескеріп, қарама-карсы температурадағы сумен шайыну, танертенгі жаттығуды орынлауга қызыгушылық тулыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ерессектермен және балалармен еркін карым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазак халықының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибелісіне отырып және олардың калаудын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін корнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, коркем бейнені құруда шыгармашылық дербестікті дамыту.

	<p>Сойлеудін дыбыстық мәдениеті. Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз би, г-ғ дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттыгулар жасау.</p> <p>Сөздік кор. Балалардың сөздік корын түрмистық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың касиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың карым-катаиасын, олардың енбекке катынасын білдіретін үстеулермен байту.</p> <p>Тілдің ғрамматикалық құрылымы. Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастаута ынталандыру, әнгімелесушіні мұқият тындал, сұрақтарды дұрыс коюға және койылған сұрақтарға қыскаша немесе толық жауап беруге баулу, әнгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстau, әдепті және сабырлы болу.</p> <p>Шығармашылықпен сойлеу әрекеті. Шығармашылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру: ерсектердің комегімен әнгіменің жалғасын және сонын ойдан шыгару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әнгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегендегі бейнелі сөздерді, әпитеттерді, салыстыруларды колдану.</p>
Коркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқынын мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз кабылау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді колдана отырып, коркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Балаларды кол жетімді коркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Әдеби шығармаларды эмоционалды кабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертең, әнгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезину (әпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - саят ашудын алғышарттарын калыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуғе, өз пікірін айтуга үйрету; - ерсектермен және балалармен еркін карым-катаиас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Әрбір сөздің мәғынасы болатыны туралы түсінік калыптастыру, сөздің мәғынасына қызығушылықка баулу. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Бұын туралы ұғымдарды калыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуғе, өз пікірін айтуга үйрету;

	<ul style="list-style-type: none"> - ерсектермен және балалармен еркін карым-катаинас жасау дагдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде қазак халқының мәденистімен, салт-дастырлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардын заттар мен жағдайды накты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ауызекі сөйлеуді қарым-катаинас күралы ретінде дамыту. Қазак халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал осіруде және етіншілікке жетті құрат жабдықтары, тұган өлкенін көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту, қазак тіліне тән ә. ө. к дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуга дагдыланыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Тұстық қарым-катаинасты («бауыр», «немере», «шебере», «агайын», «туыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. Озінін бауырлары, туистары, ағайындары, татулық, жакындық, отбасылық мерекелер, салт-дастырлер туралы айтуга баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздердің жіктең, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратын, сөйлегендегі колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Оз бетінше қарым-катаинас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұкияттына айтуда, сұраптарды дұрыс қоюға, оған кыска және толық накты жауап беруге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оку әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте окута ынтасын арттыру; - зейніді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауда баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары корінуіне ықпал ету. <p>Жиын.</p> <p>Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды боліктеге болу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр болігі арасында байланыс орнату, жиынның боліктен үлкен екенін, боліктің жиыннан кіші екенін, жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.</p> <p>«Бір» созінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ак жиынның бір болігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.</p>

	<p>Сан және санау. 10 көлеміндегі сандарды тұра және кері санауга жаттықтыру. Қорнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұраптарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру.</p> <p>Шама. Заттардың (5 және одан артық) үзындығын, біктілін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру.</p> <p>Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді колдану.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Шенбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопакша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текте, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажыратса білуге жаттықтыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыда, төменде); козғалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жоғарыдан томенге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінін, тәулік боліктерінін реті туралы білімді бекіту. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атап, циферблат бойынша уақытты анықтау.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, көгамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; - дербестікке тәрбиелу; - Отаниң тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды қалыптастыру, тұган жер туралы түсініктерін көнегіту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды қалыптастыру; - табигат әлеміне танымдық қызығушылықты, табигаттың тірі объектілеріне жашишырлық сезімін дамыту, коршаган ортага қатысты кейір әрекеттерінің карапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстau. <p>Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабакшага баруы, мектепке баруы, ерсек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашакта мектепте окуга ынталын арттыру, жаңаны тануга, өз өмірінә қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету.</p> <p>Заттық алем, кеңістікті бағдарлау. Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтансыз заттардың колданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау.</p> <p>Көлік, байланыс қуралдары. Арнайы көлік қуралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұжылды телефон,</p>

	<p>смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануда қауіпсіздікті сактау.</p> <p>Енбекке баулу.</p> <p>Әртүрлі мамандыктар, балабакша қызметкерлерінің сибеті туралы түсініктерін көнектүү, сибектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің манызын, түсіну және бағалау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Балаларды адамгершілік құндылыктарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс кабылдауга, өз ісіне адал болуга, енбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетүте ұмтылуға, сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауга, айналасындағыларға әрқашан әділ болуга, оларға колдау көрсетүте, көмек беруге, жалған сөйлемесүте, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кишиге камкор болуга баулу. Өз күрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Казакстан мемлекеттің рәміздеріне күрмет көрсету.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері.</p> <p>Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (жұру болігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироцикл, сигвейте арналған жол) білу, бағдаршамын белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының карапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердін козғалыс ережелерін сактау.</p>
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан кабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Күріліс материалдарынан, конструктор белшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған такырынка, өз бетінше ойдан құрастыруға, қүрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Құрастырылған құрылышы мен құрылыштың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды кабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық кабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түрғыдан кабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Паракта кеңістіктегі заттардың калын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және калын өзгерте алады), тірі табигат заттарының бейнелерін күрделі емес кимылдар мен калыптар арқылы беру (өсімдіктер, жануарлар, құстар).</p>

Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган ортанды эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган алемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс інтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі ерекшелеріндегі қауіпсіздікті сактау. <p>Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі калыптарда мүсіндеу. Пішіннің бетін дымқыл шұберекпен тегістеу және кескішті пайдалану.</p> <p>Адамның бейнесін, жаңуарлардың кимылларын, кол-аяктардың қалыны дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және кыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы колемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің боліктерін біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шыгармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шыгармашылық кабілеттерін, коршаган ортанды эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; - коршаган алемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, күрдастарының жұмыс інтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауга баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі ерекшелеріндегі қауіпсіздікті сактау. <p>Қайшыны колдануды бекіту: жолактардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын кио арқылы дөнгелек және сопакша пішіндерді киеп алу.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен карауга тәрбиелеу. <p>Музыкаға қызыгуышылық пен сүйіспеншілікті калыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін калыптастыру.</p> <p>Музыка тындау. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның коніл-күйімен байланыстыра білуді калыптастыру. Өмірдің кейір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және казак музыка өнерінің шыгармаларымен таныстыру.</p> <p>Музыкалық шыгармалардың жанрларын ажыратуға (эн, күй, марш, би) үрету. Шыгармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.</p> <p>Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын калыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда женіл дауыспен ән айту, ән айттар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және акырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шыгармашылықпен орындауга баулу. Әнді</p>

музыкалық талғаммен
орындауга жаттыктыру.

Музыкалық-ыргактық кимылдар.

Музыканың және оның боліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуарды орындауга үйрету; марш сипатын анық ыргакты жүрумен; музыканың кимыл сипатын женил және ыргакпен жүгіру, журелеп отыру аркылы бере білу.

Би кимылдарын: косалкы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүтіруді және секіруді мейнеру.

Билер.

Музыкаға сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін женил, еркін орындау; козгалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Би шығармашылығы.

Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналай; шығармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру.

БӘКІТЕМІН:

ЖШС «Баласәби» бөбекжай

балабакшасының менгерушісі:

Джуматова М.С.

2023жыл

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024
оку жылыңа арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «Баласәби» бөбекжай балабакшасы

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрүлу кезеңі: қараша айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Караша	Дене шынықтыру	<p>- балалардың денсаулығын сактау және қорғау, физикалық үйлесімді дамыту;</p> <p>- спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағыларын дамыту;</p> <p>- дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту;</p> <p>- дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу кабілеттерін дамыту;</p> <p>- балалардың дене қалыптарының дұрыс дамуына, қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналықпедагогикалық бакылау жүргізу және ұлттық қимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау.</p> <p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне койылған текшелерден аттап жүру, аркан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (екшени арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан колдан-колға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; колдарынан ұстап, жұлтарымен айналу.</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттығударын музыка әүенімен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Қимылдардың ыргағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдаш жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру.</p>

Жалпы дамытушы жаттығулар.

Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жогарыдан (алға және артқа) бірбіріне беру. Қолды алға көтеріп онға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабырғага қарап тұрып, белінің тұсындағы тастайшшаны ұстап, алға енкею. Гимнастикалық қабырғага арқасымен сүйеніп тұрып, белінің денгейіндегі рейкадан ұстап, аякты кезектестіре бұгу және тік көтеру. Алға енкейіп, алақанын еденге тигізу.

Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жакка созу. Алға қарай енкейіп, алақанды еденге тигізу; артқы жағынан қолды айқастырып көтеру; қолды жогары көтеріп, жан-жакқа бұрылу. Отрып алға қарай енкею, тізерлеп тұрып алға енкею.

Спорттық жаттығулар.

Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт аланында қауіпсіздікті сактауға баулу.

Жұзу. Судын таяз жерінде отрып және жатып аяқпен қимылдар жасау (жоғары және төмен). Судын ішінде қолымен алға, артқа жұру (аяғы денесінің денгейінде созылған). Иек, көз денгейіне дейін судын ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жұзу.

Судағы аэробика. Бұрылыстар жасай отрып, суда қимылдар жасау.

Спорттық ойындар.

Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лактыру. Допты он жәнә сол колмен алып жүргүре жаттықтыру.

Қимылды ойындар.

Ынта мен шығармащылық танытта отрып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.

Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуға баулу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар органды құру.

Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін колдау.

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Өзінің көніл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаңдарды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, кол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамактанғаннан кейін ауызды шаю, кол орамадды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну.

	<p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Су температурасын біртіндеп төмөндете отырып, карапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сүмен шайыну, танертеңгі жаттығуды орындауга қызығушылық тудыру, дene бітімін калыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әнгімелесушіні тындауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармаңылық дербестікті дамыту. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз бп, г-ғ, к-қ дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Сөздік көр</p> <p>Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді колдану, белгілі бір затка белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды тандай білу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әнгімелесушіні мұқияттында, сұрақтарды дұрыс қоюға және койылған сұрақтарға қыскаша немесе толық жауап беруге баулу, әнгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстая, әдепті және сабырлы болу.</p> <p>Шығармаңылықпен сөйлеу әрекеті.</p> <p>Шығармаңылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әнгіменің жалғасын және сонын ойдан шығару, бақылауладан мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әнгімелерін құрастыру, өзара байланысты</p>

		бірізді сюжет құрастыру, сейлекенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.
Көркем әдебиет		<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды тандау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашалық дербестікті дамыту. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанrlарды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, қысынды қайталап айтып беру, диалогтік сейлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну.</p>
Sayat ашу негіздері		<ul style="list-style-type: none"> - сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тындауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуга үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру. <p>Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сейлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сейлем құрастыру.</p>
Қазақ тілі		<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тындауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуга үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сейлеуді дамыту; - балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуға баулу. <p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сейлеуді карым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешеңімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, ан аулауда, мал өсіруде және егіншілікке</p>

кәжетті құрал жабдықтары, туган өлкенін көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.

Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.

Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дагдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын аныктау (басы, ортасы, соны).

Сөздік қор

Аңшылық қасіпті (аң, аңшы, орманшы, корыкшы), мал өсіруге байланысты (кора, жайлау, кыстау, жем, астau, соғым, сыбага) сөздермен толыктыру.

Тілдің грамматикалық құрылымы

Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.

Байланыстырып сойлеу.

Өз бетінше карым-қатынас жасауга, әнгімелесуге, әнгімелесушінің сөзін мұқият тындауга, сұрактарды дұрыс коюға, оған қысқа және толық накты жауап беруге баулу.

Математика негіздері

- танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлыкты, оку әрекетіне қызығушылыкты дамыту, мектепте окуға ынталысын арттыру;
- зейінді, есте сактауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту;
- балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін ез әрекетінің алгоритмін жасауга баулу;
- математикалық және интелектуалды-шығармашылық кабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету.

Жиын.

Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктеге бөлу және оларды қайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктегін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру.

«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, соңдай-ақ жиынның бір бөлігін ретінде заттардың тобын билдіретінін түсіндіру.

Сан және санау.

10 көлеміндегі сандарды тұра және көрі санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 дең 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрактарын ажырату, оларға дұрыс жауап

	<p>беру.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай есу және кему ретімен орналастыру.</p> <p>Шамасы бойынша заттардың арасындағы катынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану.</p> <p>Геометриялық фигуналар.</p> <p>Шенбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопакша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуналар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажыраты білуге жаттықтыру.</p> <p>Кеңістік бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыда, төмөнде); козғалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жоғарыдан төмөнге, алға, артқа. Сейлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затка қатысты орнын көрсете білуге үрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Әртүрлі оқигалардың, апта күндерінін, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, қогамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отаннын тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен карауды қалыптастыру, тұған жер туралы түсініктерін көнектізу; - енбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен карауды қалыптастыру; - табигат әлеміне танымдық қызығушылықты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, коршаган ортага қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстау. <p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабакшага баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен енбек етуі, болашакта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашакта мектепте окуга ынтасын арттыру, жананы тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету.</p> <p>Заттық әлем, кеңістік бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтанаис заттардың колданылуын түсіну. Заттардың қандай</p>

материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау.
Көлік, байланыс күралдары.

Арнайы көлік күралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сактау.

Енбекке баулу.

Әртүрлі мамандықтар, балабакша қызметкерлерінің енбегі туралы түсініктерін көнектізу, енбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие.

Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуға, енбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге үмтүлуға, сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауға, айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге камкор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.

Жол қозғалысы ережелері.

Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (жұру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан ету. Жол қозғалысының қарапайым ережелеріň, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сактау.

Жануарлар әлемі.

Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату.

Бакылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажыратада білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға камкорлық жасау.

Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бакылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); коректенеді (әсімдіктердің жалырактары, сабағы, бұтактары, кабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, коршаган органды көз, мұрын, тіл, құлак, тері көмегімен сезе білу.

Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балыктар, жануарлар, андар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алан); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиги-климаттық аймактар (ак аю, итбалық, пингвин, жираф, піл, маймыл) бойынша топтастыру.

Табиғатпен таныстыру

	<p>Tірі және өлі табигат құбылыстары туралы білімдерін көңейту. «Олі табигат» үғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сұнгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жанбыр); өлі табигат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажыратада.</p> <p>Tірі және өлі табигат, табигат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну.</p> <p>Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табигатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.</p> <p>Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саңдың, тастардың маңызын түсіну.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдаудың дамыту; - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.</p> <p>Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін колданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту.</p> <p>Дайын үлгілермен және қарапайым сыйба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша кию үшін қайшыны колдану.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық түрғыдан қабылдаудың дамыту; - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлең жеткізе білу, түстерді өз калауы бойынша таңдау.</p>

	<p>Мұсіндеу</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түргыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру, - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Бакылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мұсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану.</p> <p>Адамның бейнесін, җануарлардың кимылдарын, кол-аяктардың қалпын дұрыс мұсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сактау, мұсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу.</p>
	<p>Жапсыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган ортаны эстетикалық түргыдан қабылдауын дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру, - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, катпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді жәнә екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кию.</p>
	<p>Музыка</p> <ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен карауға тәрбиелеу. <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру.</p> <p>Музыка тұндау.</p> <p>Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көніл-куйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратады. Музыкалық шығармада көзкарасын билдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуды.</p> <p>Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көніл-куйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және казақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.</p>

Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.

Ән айту.

Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда женіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, катты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру.

Музыкалық-ырғактық қимылдар.

Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғакты жүрумен; музыканың қимыл сипатын женіл және ырғакпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Би қимылдарын: косалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менгеру.

Билер.

Музикаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін женіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Би шығармашылығы.

Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналau; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында карапайым, таныс әуендерді жеке және

шагын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенделікке, дербестікке баулу.

Бекітімін:

ЖШС «Баласаби» бобекжай

Балабакшасының менгерушісі

Джуматова М.С.

2024ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламмасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі (балабакша / шағын орталық, мектеп алдын сыйныбы)

Топ: «Ботакан» МАД

Балалардың жасы: 5 жастан.

Жоспардың күрьелу кезеңі: желтоқсан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денсаулығын сактау және корғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты артыру, салуатты омір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шылдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шыгармашылық, танымдық және сойлеу кабілеттерін дамыту; - балалардың дене калыптарының дұрыс дамуына, кимылдарының үйлесімді калыптасуына, жаһақ табандылықтын алдын алуға медициналық педагогикалық бакылау жүргізу және үлттық кимылды ойнандар откізу теңестерін жасау. <p>Негізгі кимылдар.</p> <p>Тепе-тәндікі сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен косалқы кадаммен, аяқтын ұшымен жүру; скамейканың үстіне койылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір кырмын, косалқы кадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге кою) жүру, әр кадам сайын донты алдынан немесе артынан колдан-колға ауыстыра отырын, кедір-бұлдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі кадам кашықтықта орналасқан іші толтырылған донтардан аттап оту; колдарынаң ұстап, жұптарымен айналу.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка әсемнен әсем және ыргакты орындау.</p> <p>Кимылдардың ыргагын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Тұзу бағытта адымдаи жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру.</p> <p>Жағыны дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттыгулар. Донты жоғарыдан (алға және артқа) бірбіріне беру. Колды алға көтеріп онга, солға бүрүлу. Гимнастикалық кабыргаға караң тұрып, белінің түсындағы тақтайшаны ұстап, алға енкею. Гимнастикалық</p>

	<p>кабыргага аркасымен сүйеніп тұрып, белінің дengейіндегі рейқадан ұстап, аяқты кезектестіре бұту және тік көтеру. Алға енкейіп, алаканы еденге тигізу.</p> <p>Колдарын айқастырып желкеге қою, колды жазып, екі жакка созу. Алға карай енкейіп, алаканды еденге тигізу; артқы жағынан колды айқастырып көтеру; колды жоғары көтеріп, жан-жакка бұрылу. Отырып алға карай синкою, тізерлеп тұрып алға синкою.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Дене шынықтыру мен спортқа қызыгушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуга бауду. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт аланында қауіпсіздікті сактауға бауду.</p> <p>Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп жәнс екі-екіден шанамен сырғанау.</p> <p>Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау.</p> <p>Жұзу. Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кимылдар жасау (жоғары және төмен). Судың ішінде колымен алға, артқа жұру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иск, коз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, сұға бетін мацу, сұға үрлеу;</p> <p>Судағы аэробика. Бұрылыштар жасай отырып, суда кимылдар жасау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Хоккей элементтері. Берілген бағытта какпага хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны какпага кіргізу.</p> <p>Кимылды ойындар.</p> <p>Ынта мен шыгармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастырута мүмкіндік беру. Ұлттық кимылды ойындарды ойнату.</p> <p>Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуга бауду.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауга, шанғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауга жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Озінің коніл-күйін сипаттай білуге үрету. Балаларды дени сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген жағдайлардың қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдірі.</p> <p>Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бакылауды дамыту: дененің тазалығын бакылау, кол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамактанғаннан кейін ауызды шаю, кол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сұлғімен сұртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың жағдайларын түсіну.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Су температурасын біртінде төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-карсы температурадағы сүмен шайыну, танертенгі жаттығуды орындауга қызыгушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелдерді нығайту.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ерлесектермен және балалармен еркін карым-катынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуте, өз пікірін айтуда үрету;

	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз би, г-г, к-к дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, создеті дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттыгулар жасау.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Сөйлегендегі көп мәғыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді колдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу.</p> <p>Тілдін грамматикалық құрылымы.</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және колдана білу, етістіктерді жалғаулармен колдану, сойлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастаута ынталандыру, әнгімелесушіні мүкияттыңда, сұрақтарды дұрыс коюға және койылған сұрақтарға қыскаша немесе толық жауап беруге бауду, ән імелессу кезінде озін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу.</p> <p>Шығармашылықпен сойлеу әрекеті.</p> <p>Шығармашылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әнгіменін жалғасын және сонын ойдан шығару, бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әнгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сойлегендегі бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды колдану.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, кисынды кайталап айтып беру, диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін озінін калай қабылдаганы туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну.</p> <p>Өлсенді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге боліп, сахналу, рөлдерде кейіпкердің коніл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, койылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.</p>
Саят ашу негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы колды жазуга дайындау; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуға, өз пікірін айтуда үйрету;

	<ul style="list-style-type: none"> - ерсектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дагдыларын жетілдіру. <p>Буын туралы үгымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарга болу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер кұрастыруға (ауызша) үйрету. Сойлем туралы бастапқы түсінкітерді қалыптастыру (грамматикалық аныктамасыз), сойлем сөздерден тұратынын түсінү. Сойлемді ауызша талдау: жай сойлемдерді сөздерге болу, сойлемдегі сөздердін ретін, санын анықтау, берілген сөзге сойлем кұрастыру.</p>
Қазак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тындауга, диалог жүргізуте, оз пікірін айтуга үйрету; - ерсектермен және балалармен еркін карым-катаңас жасау дагдыларын жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардын заттар мен жағдайды накты сипаттауда карапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларга түсінкіті жеткізуге баулу. <p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеудің қарым-катаңас құралы ретінде дамыту. Казак халқының тұрмыстық заттарымен, қиім-кешегімен, азық-түлік ондрудең тұрмыстық қасібімен, тұрмыста, ан аулауда, мал өсіруде және етіншілікке жеткітті құрал жабдықтары, тутан өлкенін көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта күру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазак тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуга дагдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздік кор. Шағын өлеңдер, санамактар, жаңылтпаشتар, такпактар жаттату, жұмбактар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздердің жіктең, тәуелден, септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сойлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шыгармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуга, тындалған коркем шыгарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шыгарманы рөлдерге боліп сомдауга, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шыгарманы еркін талқылауга мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлыкты, оку әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте окуға ынтасын арттыру; - зейніді, есте сактауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, корытынды

жасауды дамыту;

- балаларды зерттеу барысында жана акпараттарды алуға, объектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекеттің алгоритмін жасауга баулу;

- математикалық және интелектуалды-шығармашылық кабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету.

Жиын.

Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, олшемі, пішіні, дыбысы, кимылты, колданытуы бойынша заттардан) күру, жиындарды боліктерге болу және оларды кайта біріктіру, бүтін жиын мен онын әр болігі арасында байланыс орнату, жиынның боліктен үлкен екенін, боліктің жиыннан кіші екенін, жиынның боліктерін сану және элементтердің (заттардың) бір-біріне катынасы негізінде салыстыру.

«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана смес, сондай-ак жиынның бір болігі ретінде заттардың тобын белдеріп тұнғаны.

Сан және сану.

10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затка бір зат косу арқылы тенсіздіктен тендік немесе саны көп заттан біреуін алғып тастау арқылы тендіктен тенсіздік шығару.

Шама.

Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, олшемі, материалы, колданытуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты олшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін олшеу және осы олшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.

Геометриялық фигурадар.

Танымдық-зерттеушілік қызыгушылықты, ойлауды, алдына койылған міндетті шешуде не істей, қалай істей керек екенін түсінүте, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаган ортадан геометриялық фигурадарға үксаған заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау.

Кеңістікті бағдарлау.

Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістіктеге орналастыру (сол жакта, он жакта, жоғарыда, төменде); козғалыс бағыттары: сол жактан он жакка, он жактан сол жакка, жоғарыдан томенге, алға, артқа. Сойлеуде белгілі бір заттың озіне немесе басқа затка катысты орыннан көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Кағаз нарагын бағдарлай білуді бекіту.

Уақытты бағдарлау.

Тәулік боліктерінің аудасуын («кеш», «бүтін», «ертен»), оқигалардың ретін («адымен – содан кейін», «бұрын – кейінрек») анықтау.

Коршаган ортамен таныстыру

- әлеуметтік-эмоционалды дәғдylарды қалыптастыру, когамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дастурлеріне, жалпы адами қындылыктарға баулу;

- дербестікке тәрбиелу;

- Отаниның тарихы мен мәдениетін білу және оған күрметпен карауды қалыптастыру, тутан жер туралы түсініктерін көнітүү;

- сибек түрлеріне және әртүрлі мамандық ислеріне күрметпен карауды қалыптастыру;

	<p>- табигат әлеміне танымдық кызыгушылыкты, табигаттың тірі объектілерінсөз жанашырылғы сезімін дамыту, коршаган ортага катысты кейбір әрекеттерінің карапайым салдарын көре білу;</p> <p>- экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигатта өзін қауіпсіз ұстau.</p> <p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Озінің болашағына, біліміне, деңсаулығына, кызметіне, жетістіктеріне сенімді болуга, қогамга пайдасын тиғізуге бауду. Еңбеккорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, оз күш мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың колданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттау.</p> <p>Көлік, байланыс күралдары.</p> <p>Ариайы көлік күралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануда қауіпсіздікті сактау.</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Ата-ана енбегін түсіну, адамдардың енбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Еңбек ардагерлерін, карттарды құрметтеу, үлкенді сыйлау, олардың енбегін бағалау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Тұған өлкө, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рөміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. Казакстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын кызметтің маңыздылығын түсіну. Мемлекеттік мерекелердин (Жана жыл, Республика күні), ұлттық мереке (Тәуелсіздік күні) маңыздылығын түсіну, оларға белсенді катысу.</p> <p>Казакстан Республикасының бас каласы – Астана, республикадағы калалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен кала омірінің ерекшеліктері туралы ұтымдарын байыту.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері.</p> <p>Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін (журу болігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироцикл, сивгейе арналған жол) білу, бағдаршамының белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының карапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сактау.</p>
Құрастыру	<p>- балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру;</p> <p>- балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган ортанды естетикалық түрьыдан қабылдаудың дамыту;</p> <p>- коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру;</p> <p>- өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмыстың ұжыммен орындаута бауду;</p> <p>- балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау;</p> <p>- балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау.</p> <p>Табиғи, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және калдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің</p>

	<p>Эрекеттің жоспарлау дагдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық таныстып, мәксатты түрде жұмыс жасай білу.</p> <p>Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елеестетуі, ойлауды бойынша колдан бүйімлар жасай білу.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауда баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сүмен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін карындасты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін кагаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауда баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Бақылаган заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі калыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шуберекпен тегістеу және кескішті пайдалану.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау кабілетін калыптастыру; - балалардың шығармашылық қабілеттерін, коршаган органды эстетикалық тұрғыдан қабылдауды дамыту; - коршаган әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін калыптастыру; - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауда баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; - балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сактау. <p>Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сынарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, кисық кио, ою, флористика элементтерін) колдану, түрлі материалдардан (кағаз, матада, табиги материалдар) жапсыру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен карауға тәрбиелеу. <p>Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті калыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін</p>

калыптастыру.

Музыка тыңдау.

Балаларды шыгармалардын эмоционалды мазмұнын, олардын сипатын, концерттік жағдайлардағы ажыратада білуге үйрету. Музыкалық шыгармага көзкарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуда.

Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді калыптастыру.

Омірдің кейір күбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және казак музыка онерінің шыгармаларымен таныстыру.

Музыкалық шыгармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шыгармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар) әүендерді тану арқылы музыканы есте сактауды жетілдіру.

Ән айту.

Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын калыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда женіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыңыс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, катты және акырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндердің оз бетінше және шыгармашылықпен орындауга баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауга жаттықтыру.

Музыкалық-ыргактық кимылдар.

Музыканың және оның боліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес кимылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үйрету: марш сипатын анық ыргакты жүрүмен; музыканың кимыл сипатын женил және ыргакпен жүтіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.

Би кимылдарын: косалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менигеру.

Билер.

Музыкаға сәйкес орындалатын би кимылдарын білу; би кимылдарының элементтерін женил, еркін орындау; козгалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.

Қазак халқының би онерімен таныстыру, қазақтың халықтық би онері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халкымыздың аса бай ауыз адебиетімен, әнкүйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен бітеп кайнасын келе жатқан ел мұрасы екенін, би онері өзінің эстетикалық болмысында казак жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұрраттарын бейнелейтін кимылдар жүйесін курайтынын түсіндіру. Балаларға «Қаражорға» бійн билету.

Би шыгармашылығы.

Таныс би кимылдарын, олдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналуа; шыгармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру.

Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында карапайым, таныс әүендерді жеке және шагын топпен орындауга үйрету, балалар шыгармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.